

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hóra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hóra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és écsanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

STAUER JÓZSEF

Péntek, március 22.

Mai számunk főbb közleményei:

- Az új Dreadnought.
- Khuen újabb megbízatása.
- A Benold-gyár rendkívüli közgyűlése.
- „Törlesztési Bank” — becsületsértés.
- Szivák Imre a ravatlon.
- A „kártyaművész” bíró.
- Az aradi árvaszék a miniszter ellen.
- Harc a vízéért.
- A szombati negy estély.
- Ellítették az aradi ügyvédek csalóját.
- A válságba jutott Törlesztési Bank.
- Aradon elfogott nemzetközi zsebtolvaj.
- Tarkaságok.

Vilmos császár utja.

Arad, március 21.

Békét szerző utjára ma indul meg II. Vilmos, a németek császára. A háborus hírektől, szakadatlan diplomáciai konfliktusok rémétől agyonzaklatott európai közvélemény ilyennek tekintti a körutazást, amelynek három állomása: Ferenc József, Viktor Ernő és Ferenc Ferdinánd. A találkozás tehát a hármasszövetség fejének találkozása. A hármasszövetség egy tagja pedig hónapok óta nehéz és drága győzelmekkel megfizetett háboruban áll Törökországgal, amelyvel viszont a szövetség másik két tagját komoly érdekek fűzik. A hármasszövetség teljes harmóniája tehát föltétlenül kívánatossá teszi, hogy ennek a háborunak vége szakadjon. Ha Vilmos császár utjáról hivatalosan csak annyit ismernek be,

hogy az a hármasszövetség megerősítésére, a szövetség bensőséges voltának kifejezésére szolgál, — ez is magában foglalja a kétségtelen tény, hogy a császár utazásának fő célja a béke utjainak egyengetése.

Az ugynevezett „szerencsés kezek”-ben bizók különös reménnyel kísérik Vilmos császár vállalkozását. Az osztrák-magyar—szerb konfliktus, amely Bosznia okkupációja miatt tört ki és amely már európai kavardóssá fejlődött, az ő közbelépésére simult el. Akkor is Oroszország különös magatartása okozott nyugtalanságot, mint most és a véletleneknek ez az összejátszása is ugyanazt a kifejlődést hozza meg, mint annak idején.

Más időkben is fontos lett volna a békeközvetítés missziója, de most különösen jelentős. Egész Európa tele van olyan jelenségekkel, amelyek önmagukban is kártékonyak, de együttvéve a katasztrófák közeledtét jelző fülledtség, nyomottság érzését keltik az egész gazdasági életben. A háboru, a tulságba ment és sok tőkét lekötő vállalkozások, az angolországi és a porosz szénsztrájk, egyes államok bizonytalan politikai helyzetei rendkívüli feszültséget teremtettek, amelynek hatása már a mindennapos életre is áterjedt. Szinte a teljes megszibbadástól tartanak, amely nemcsak a fejlődést, de a meglevő alkotások és intézmények fennmaradását, szabad lélekzését is lehetlenné teszi. Törté-

nik pedig az oly időszakban, amikor minden gazdasági törvény szerint a megkönnyebbülésnek, az üzleti és ipari élet tavaszának kellene kezdődni.

Rendkívül sokat jelent tehát, hogy a sok veszedelem közül legalább egy, a legfontosabb kikapcsoltassék. A háboruk akkor kezdenek aggasztóakká válni, amikor a befejezésüket nem lehet előre megjövendölni. A tripolizsi hadjárat ilyen bizonytalan idejű vállalkozássá fejlődött. Döntő csaták helyett apró összeütközéseknek, portyázásoknak hírért jelentik és akárhány győzelmet telegrafáltak maguknak az olaszok, bizonyos, hogy nem urai még a helyzetnek és hogy a „kultura teljes beplántálását”, amint ők ezt a hódító expedíciót nevezik, sok pénz-és emberáldozattal kell folytatni. A bizonytalanság mellé csatlakozik az állandó rém: hogy a háboru átesap az európai Törökországra s ez esetben Ausztria-Magyarországnak, esetleg Németországnak is fegyverbe kell állania.

A nagyhatalmak tulságosan sokáig váratlak magukra s mikor a közbelépésre határozta el magukat, az is inkább diplomáciai formáság volt, mint békeközvetítés. Remélhető, hogy Vilmos császár utja több szolgálatot tesz a régóta várt békének és az európai államfők egyik legkiválóbbja ezzel a cselekedetével is érdemessé teszi magát a világtörténet elismerésére.

Ideálok.

Irta: Falk Richárd.

Paul Declace.

Adrienne.

A szálloda inasa.

(Egy Quarter Latin beli szálloda hatodik emeletén, Paul Declace, más néven a „Latin poétája” lakó szobájában. A berendezés kopottas, ósdi. A három és fél lábú ferde asztalon szanaszét hevernek: könyvek, teleirtott és üres papírok, tinta, irón és tollszárak. A rendetlen halmaz közl csak Paul borras feje és egy „öt-téven világító” lámpa emelkedik a szoba kőtagos homályába. Két szék és egy fotouille ásitának bele a csendbe. A szekrény össze vissza hányott tartalommal, nyitva áll. Az egyik sarokban szegen lóg Paul kabátja, nem tudni; mikor volt új s téli köpeny-e, vagy őszi kabát; felette pedig (csaka cilindere. A használaton kívül helyezte utazó láda tetején néhány kötet mű. A kandallóban Paul Declace „Halhatatlan lelkek” című drámájának I. felvonása igyekszik lángban égve meleget árasztani, de a tragédia sikere nem messze esik a gazdájától. Kint csikorgó, téli világ von fehér leplet a háztökre. A szél meg-megrázza az ablakot. Paul csinos, barna fiu, kissé kopottas redingotéját összegombolva, folytatja munkáját, kedves, szeleburdi bohém gyerek)

Paul (leteszi a tollat; cigarettára gyújt majd a kandallóba dobja a II. felvonást): Br; micsoda hideg; kellemetlen vagy öreg apó! Nem bánom, ha a fülemben zuva ontod pehelyeid, csak meg ne fagyaszsz! (Az óra ötöt üt) Hohó! Már öt az óra, folytassuk hamar. (Leül.)

Inas: (Kopog az ajtón s beszél.) Megengedi Declace ur?

Paul: Óh lépj be nagy elméjű Jean! Szólj, beszélj minő eredménnyel végzed be küldetésed? (A szomorú arcú belépő Jean elé siet) De oh mit látok? Istenek! Zeus! E hitvány szolgáló sápadt arcvonása megrémít és megrázza szívemmel...

Inas: (Szólni akar.)

Paul: Ne hagyd e szót a keserű valót, engedj reményeim hadd zódeljenek.

Inas: (közbe szól.) Da hát...

Oh hagyj zokogjam könyeimnek írját, mert elemész: a fájdalom legoiti!...

Inas: (Pault lenyomja a székre.) Elég volt! Én édes Istenem, nem, és tudom mit szaval mindig. Mit beszél itt zöldelő reményről, bizony csak jobb volna, ha saláta zöldelne a táblán. Soha sem féljen tőled! Mit törődik az emésztő fájdalommal, mikor magának sincs mit emésztene. Nem hostam semmit sem. Amíg a tizenkét soust ki nem fizeti nincs hiteje.

Paul (kissé elkomorodva): Hm, hm! No de sa baj, ma ismét nem ebédelek. Megegett

es máskor is velem, oh de holnap, — holnap nagyon fogok ebédelni. Te jó vagy Jean; s el ne felejt emlékeztetői, majd ha pénzem lesz, hogy néhány frankkal többet adjak neked. Addig is itt van egy cigarettá.

Inas: Köszönöm. — Óh! de mikor lesz ez? Soha. Nem is azért mondom, mintha pénzre volna szükségem, higye meg Declace ur, Becsületesemre: senki sem óhajlja jobban, mint én, hogy sorsa jóra forduljon.

Paul (Hálásan megszorítja Jean kezét): köszönöm Jean a hálás leszek irántad. Neked fogom ajánlani összes műveimet. (Leül.)

Inas (A fotouille dől cigarettásva): Ugyan hagyja el! Lássa én csak egyszerű inas vagyok s még sem irigyelem magát, aki poéta. Ugyan mit ér vele? Hiazen majd éhen hal melleite.

Paul (Dalolva):

A poéta jambust eszik,
Dactylus bor oh be jó!
Anapestus pezsgó rája,
Trocheussal idd bohó!

Inas: Jó étvágyat kívánok hozzá. Maga örökre javíthatatlan ember marad. Mi lesz magából?

Paul: (lábat az asztalra teszi.) Nagy ember. Látod ilyen a sors. A helyett, hogy a szépirodalmi lapok csengő Lomisokkal fizetné-

Khuen újabb megbízatása

— A politikai hangulat. —

(Saját tudósítók telefonjelentése.)

Budapest, március 21.

Budapestről jelentik: Politikai körökben biztosra veszik, hogy a király vasárnap magához hivatja Khuen-Héderváry Károly miniszterelnököt és általános az a nézet, hogyha nem is vasárnap, de legközelebb a király újra Khuen-Héderváryt fogja megbízni a kabinet alakításával.

Felhivatalosan jelentik: Héderváry Károly gróf miniszterelnök és neje, született Teleki Margit grófnő csillagkeresztes hölgy meghívást kaptak a szombaton délután két órakor Schönbrunnban II. Vilmos német császár tiszteletére adandó udvari díszbédhez. A miniszterelnök és neje holnap délután öt órakor külön vonattal utaznak Bécsbe.

*

Budapestről jelentik: A miniszterelnöknek bécsi utazásával kapcsolatban emlegetik, hogy Khuen-Héderváry es alkalommal nem fog önszántából audienciára jelentkezni, nem kér a királytól kihallgatást és csupán csak akkor megy, ha erre meghívást fog kapni, minthogy Khuennek esuttal nincs jelenteni valója, hacsak azt nem jelentené:

— Magyarországon mindenki vár, mindenki szeretne tudni valamit az ország sorsa felől, de senki sem tud semmit, legkevesebbet pedig én tudok.

Azt is emlegetik, hogy abban az esetben, ha kihallgatáson jelenik meg a miniszterelnök, akkor sem kell mindjárt döntést remélni sőt, hogy véletlenül vérmes remények ne keletkezzenek, azt is beszélnek, hogy a döntés husvét utánig húzódik el, mert a király a most következő husvétünnepet és az előtte való hetet nyugalomban akarja töltetni.

Emlegetik esuttal azt is, hogy a Reichsrathnak az ott tárgyalt véderőjavaslatlial szemben elfoglalt magatartása hatással lesz a magyar politikai helyzet kialakulására.

Egy koppanás is hallatszott a Justh párt tegnapi értekezletén, ahol hivatalos komolysággal jelentek meg a csüggedő és gyanakvó vidéki körök és miután megünnepelték Kos-

suth Lajos halálának évfordulóját, meghallgatták a vesér kinyilatkoztatását. Justh természetesen azt nyilatkoztatta ki, hogy ő következőtes.

Más fajta hírek közül érdemes felemlíteni, hogy munkapárti körökben megerősítik azt a hírt, hogy Winkenburg Márk grófot kinevezték a külügyminiszterium osztályfőnökévé, Essterházy Pál gróf utódjává.

Az új Dreadnought.

— A Tegetthoff vízrebocsátása. —

Távirati tudósítás.

Trieszt, március 21.

A hajógyár szán markói telepén ma délelőtt bocsátották vízre a második Dreadnought-típusú hadihajót, amely a Tegetthoff nevet kapta. Az ünnepies vízrebocsátásán jelen volt Ferenc Ferdinánd királyi herceg nejevel és gyermekeivel, Lipót Szalvátor királyi herceg és neje, akik a keresztszülei funkciókat vállalták, Mária de Los Dolores és Mária Imakulata királyi hercegnő, Lichtenstein Alajos herceg és felesége és számos előkelőség.

Az ünnep rendkívül fényes és impozáns lefolyású volt. A középületek, valamint a kikötőben lévő összes hajók gazdag zászlódisztöltöttek, az idevezényelt hadihajók zászlódisztben pompáznak. Kilenc óra után Korsitsch tengerészeti lelkész az új hajót bezeneltte. Délelőtt 3/10 órakor Ferenc Ferdinánd és Lipót Szalvátor kir. herceg családjával és kíséretével a Lakroma hadihajó fedélzetén a szánmarkói telepre érkezett és díszosónak üdvövések dörgése közben a kikötőhelyre ment, ahol, midőn partra szálltak, a katonai seregar a Gotterhaltét játszotta, amelynek elhangzása után Ferenc Ferdinand kir. herceg, ki altengernagy egyenruhát viselt, Montecuccoli tengerészeti parancsnok és a hatóságok fejeinek jeleztessét fogadta. Ő felesége ezután beszélgetésbe bocsátkozott a díszterem jelenvolt személyiségekkel és küldöttségekkel és többeknek bemutatkozását fogadta.

Montecuccoli gróf tengerészeti parancsnok ezután a fenségeket az udvari pavillonba vezette. A pavillonban ezután összegyűlt a fenségek kíséreti, a hölgykiséret, a miniszterek, a tengerészeti parancsnok. Trieszt város helytartója, a tengerészeti kerületi parancsnok, a hajóépítőgyár elnöke és alelnöke és a legfőbb udvari és állami méltóságok. Közben a vízrebocsátandó hajó korlátpilléreit lestedték és megtették az utolsó előkészületeket a vízrebocsátásra. Az előkészületek befejezését az építés vezetője jelentette a tengerészeti parancsnoknak, mire az apostoli tábori vikárius a tengerészeti

lelkészek asszisztálása mellett az egyházi felavatást elvégezte.

Montecuccoli gróf tengerészeti parancsnok bejelentette Ferenc Ferdinánd királyi hercegnek a felavatás megtörténtét, valamint a hajó készen állását a vízrebocsátásra. Fölkérte ezután Blanka kir. hercegnőt, hogy a kereszteselés aktusát végezze el.

Blanka kir. hercegnő válassza közben megnyomta az előtte lévő villamos gombot, mire az új hadihajó orrán lévő pengőpalack nagy durranással összetört. Blanka kir. hercegnő ezután egy másik villamos gomb megnyomásával jelt adott a vízrebocsátásra. Az új hajó fokozódó gyorsasággal siklott a tengerre. A hajó megmozdulásakor a senekarok a Gotterhaltét játszották, a többi hadihajó disszidzással fogadta soraikban a monarchia második Dreadnought-hajóját.

Ezután Ferenc Ferdinánd herceg az udvari pavillonban több személyiségnek bemutatkozását fogadta. A fenségek ezután a kikötőhelyre mentek, az udvari pavillon és a kikötő közt álló közönség sorfala közt. Amidőn a díszosónak a hercegi személyiségekkel elindult, a hadihajók díszisztelgés: végeztek. Ferenc Ferdinánd és Lipót Szalvátor herceg a díszosónakkal a Ferenc Ferdinánd hadihajóra, 6 fenségeik a hercegnő, valamint Mária de Los Dolores és Mária Imakulata hercegnők pedig a Lakroma hadihajóra mentek. A többi vendégek egyes hajókon visszatértek Triesztbe.

Több előkelőség külön meghívó alapján a hadihajókon foglalt helyet. A Ferenc Ferdinánd és a Radetzky hadihajón a a Gea hadihajón udvari díszlakoma volt.

A Tegetthoff vízrebocsátási ünnepélyével kapcsolatban érdekes jelenetet telefonál tudósított. Azt közli ugyanis, hogy az ünnepélyen megjelent magyar képviselők kifejezést adtak amaz érzelmüknek, hogy a Dreadnought építésétől nem sajnálják a pénzt. Amikor ugyanis a képviselők meglátták Montecuccoli gróf hadi tengerészeti főparancsnokot, haragyan kiáltásokkal üdvözölték:

— Éljen Montecuccoli! Éljen!

Montecuccoli napon meglepte ez az ováció és főnem puktodlival, ami gömbölyű természetéhez nagyon illett, megköszönte az éljenzést.

Montecuccoli személye egyébként nagyon népszerű Budapesten. Itt történt meg vele, hogy miután a delegációban először meglátták, ellátogatott a képviselőházba és magával vitte a leányát is. Letelepedtek a karzatra és hallgatták a parlament tárgyalását. Batthyány Tivadar meglátta, hogy Montecuccoli a karzaton

nek; hasznatlan frankokra beszülik költői termékeimet. Azért vagyok kénytelen mellék keresztképek reklám újságokba dolgozni. Néssz ide; most is reklámkölteményeken dolgozom. Holnap délre készen leszek velök és tizenkét frank boldog birtokosa lessek. Hallgasd csak! (Olvas)

Fényes cipő kell a népnek
Es a jelszó mindenütt.
Fényes cipő van lábodon?
Újlet terved mind beüt.
Egy fényháznak nincsen párja
S ez mit „Dalong e társa” gyárt
Keveset kenjél cipődre
Sokat nem, mert az megárt.

H n! Mit szól az hozzá?

Inas: Hát jó, jó, de még is csak szégyen, ha ilyenekből él meg egy poéta.

Paul: Hiába, es már így van. A nyomorult zors mindent kigunyol. De azért én meg vagyok magammal elégedve, ma még szállítom a reklám versek szását 12 frankért — holnap ki tudja mennyi arany ömlik zsebembe. Csak la viel (Fel s alá megy.)

Inas: Hiába, jó fiu! Egy darab szív és jókedv es egész ember; nem lehet megharagudni reá. Pedig a gazda mindennap a bérért küld es én nem is kérem öntől.

Paul: Est egészen okosan tesszed, hálából falolvaok neked még egy verset a nadrággom-

bokról. Vagy parancsolsz talán a gallérokról valamit?

Inas: Nem, köszönöm. (Feláll.) Isten mentesen, úgy is sug a fejem a jámbusaitól. (Távóban, Pault utánozva.) Im távozom, ámbátor úgy lehet, hogy még ma este visszatérek én s ha gardámnak arguskodó szeme nem látja meg, fát es szentet hozok! (El távozik.)

Paul: (Nevetve) O! O! Te esufolkodó fráter, köszönöm! (Ujból munkához fog s cigarettára gyújt.) Ő az én örangyalom. Mi is lennék én neiküle; es az hol is lennék már. (Pathosszal szavalva)

A fájdalomnak oryhitője az
Adolphe Bureau-főle „Tyukszemtapasz”.

(Munkájába mélyed. Szakadatlanul dolgozik, csak a toil percegése es az imént bedobott II. felvonás lángjának sitergése hallható. — Így telik el egy félóra.)

Jean: (Esznélkül, izgatottan berohan.) Deciace ur! Declace ur!

Paul: (Lecsapja a tollat.) No mi az?

Jean: Nagyszerű! Váratlan szerencse. Sárún lefátyolozott hölgy kérd. zösködött lent ön után.

Paul: (Szivdobogva, remegő hangon.) Hölgy? Szőke, vagy barna?

Jean: Barna. Fel akar jönni.

Paul: (Gyorsan ide-oda kapkod.) Feljő? Meglátogat? Egy nő es én szobámban, melynek küszöbét még nőnemű személy, es öreg

mosónén kívül nem lépte át? Cirodás? Kérlek rendezdük kissé össze a szobát. (Mindketten észnélkül hányják vetik a holmikat szanaszét; a rendtelenség még nagyobb lesz.)

Jean: (Munkaközben.) Ki lehet ez a hölgy?

Paul: (Idegesen ugrálva) Nem tudom, fogalmam sincsen! Te Jean it hideg van, mit kellene tüzre tenni? A szekrény ajtaját? Nem, hanem törd gyorsan össze a láda tetejét s tedd a tüzre. Ráeszem helyette az ágyterítőt.

Jean: (Teljesíti Paul parancsát)

Paul: Nagy a füst, kinyitom az ajtót. Így ni! Egy kicsit hadd szellőzzék. (Tükörben beszeborzolja haját s megigazítja nyakkendőjét.) No most siess s veszed fel őt.)

Jean: Igen! (Meglátja a csupasz ágyat) Szent Mária, hát ezt így akarja hagyi!

Paul: Jó, jó csak menj, majd segíték én rajta. Feled kabátját az ágyra teríti, mely azt csak hezagosan fedi be.) Lódulj Jean!

Jean: Sok szerencsét. (Elmegy, betesszi az ajtót.)

Paul: (Szivdobogását csitítva, potoló állásba áll úgy, hogy a tükörben minden mozdulatát megfigyelheti.) No most Éjiek legyetek velem!

Adrienne! (Elbájosló barna asszony, egyszerű fekete öltözékben, lefátyolozottan feljő a lépcsőn. Lélekezete bódító, izgató parfümös légkör vessi körül.) Kopogtat az ajtón.

van, felsietett hozzá, ahol Montecucoli bemutatja a leányának.

— Ismerem — szól a parancsnok leánya — Maga ouf bácsi, odát a delegációban nagyon támadia a papát. Ne tegye többé, mert megeibálom a szakállát.

Batthyány megígérte, hogy nem bántja többé a papát és ez ígéretét be is váltotta.

A Benoid-gyár rendkívüli közgyűlése.

— Módosított alapszabály. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 21.

A Benoid gyár részvénytársaság ma délután 3 órakor tartotta második rendkívüli közgyűlést, amelynek a felszámolás ügyében kellett volna határozni, de mint előrelátható volt, a közgyűlés a régi alapszabályok értelmében nem volt határozatképes. A részvénytársaság ma azután úgy módosította alapszabályait, hogy a legközelebbi közgyűlés már nem lesz határozatra képtelen.

A közgyűlésre fele annyi részvényes sem jelent meg, mint a múlt alkalommal. Távolmaradtak az igazgatóság mágnástagjai, de hiányzott az ellenzék is. Köpf János dr. és a miskolci közgyűlésen viharosan szereplő Steinitzer Pál dr. ellenőristét, hogy nem történik-e valami az ő terveik ellen.

Sármezey Endre elnök nyitotta meg a közgyűlést és bejelentette, hogy a közgyűlés határozatképes, amennyiben 3570 részvényt tettek le a közgyűlés előtt és a közgyűlésen huszonnégy részvényes jelent meg 1907 részvény képviselőiben 1892. szavazatra jogosultan. Miután pedig ezer részvény képviselő határozatképesé teszi a közgyűlést, azt formai szerint megnyitotta. A jegyzőkönyv vezetésére Mandl Vilmos dr. intézeti ügyészt kérte föl, azután Köpf János dr. t és Velosov Géza dr. t választották meg jegyzőkönyvhitelesítőkné.

A közgyűlés következő tárgya az igazgatóság jelentésének előterjesztése lett volna, amelyre Sármezey Endre a következőket mondotta:

— Amint emlékezni méltóztatik, jelentésemet a múlt közgyűlésen előterjesztettem, ahhoz ma sincs hozzászólni valóm. A helyzet

azóta nem változott, újat tehát nem mondhatok. Kérem, tessék a jelentést tudomásul venni.

A felszámolás iránt való javaslatot és a felszámoló kikiáltását a közgyűlés nem tárgyalta, mert a szükséges 2667 részvény nem volt képviselve a közgyűlésen.

A tárgysorozata: utolsó pontja az alapszabály-módosítás volt amelyet Sármezey Endre terjesztett elő. Az alapszabályok 15 szakaszából kihagyták azt a mondatot, amely a feloszlató közgyűlést a részvények két harmadának jelenlétéhez kötötte. Ezentúl határozatképes minden közgyűlés, ha a részvénytöke negyed része képviselve van. A felszámolással foglalkozó 37. szakaszt ugyanilyen értelemben módosították, de ezenkívül Köpf János dr. indítványára azt is elhatározták, hogy a felszámoló számát nem háromban, hanem 3-5 tagban szabják meg.

A közgyűlés ezzel véget ért. Össze-vissza tíz percig tartott. A legközelebbi, most már csakugyan felszámoló közgyűlést az alapszabálymódosítás bejegyzése és cégbírósi jóváhagyása után hívják össze.

„Törlesztési Bank!“ — becsületsértés.

— Per a részvényes kritikája miatt. —

Távirati tudósítás.

Budapest, március 21.

Részvényesek a az igazgatóság tagjai, akik szembekerültek egymással, majd hogy hajba kaptak a Budapestben székelő Hazai Villamosági Részvénytársaság tavalyi közgyűlésén. A társaságról rossz hírek keringtek. Arról beszéltek, hogy meghamisította a mérleget, amennyiben 500.000 koronányi hamis tételeket állítottak be.

Es biz nem kicsiség. De utóbb valahogy rendezték a dolgot, de csak valahogy, mert állítólag, mindig maradt még 200.000 korona, ami vitás volt. Sőt miatta bűnpör is folyt. A közgyűlésen aztán felállt Wittmann Ernő dr. több részvényesnek a képviselője s ilyet mondott:

— A mérleg, megállapíthatom, most is hamis!

Erre lett csak nagy láрма és zaj. Mikor pedig a bűnvádi eljárás, mely ez időben még folyamatban volt, az igazgatóság javára dőlt, Eckstein Ignác igazgató és Róna Oskár cégvezető rágalmazás címén panaszt tettek Wittmann dr. ellen. A büntető járásbírósg egész sor tanut hallgatott ki, végül pedig fölmentette a vádoltat, azt hozva fel okul, hogy nem a két hivatalnok, hanem csak az igazgatóság léphetett volna fel panasszoként.

Eckstein és Róna megfőlebbesvén ezt az ítéletet, ma tárgyalta az ügyet, mint másodbírósg, a törvényszék felebbviteli tanácsa Kállay Miklós dr. bíró elnöklésével. A panaszokat Nagy Uzor dr. és Fuchs Jenő ügyvédek képviselték, míg a megvádolt ügyvédek Pollák Illés dr. volt a védője.

Tárgyalás közben kínos jelenet játszódott le a felek képviselői közt.

A védő Pollák Illés dr. utalt arra, hogy csak ügyvédi kötelességét teljesítette azon a közgyűlésen védenek, akinek atyja is olyan ügyvéd, hogy a karnak — ugymond — bűsskesége...

— Igen: Törlesztési Bank! — kiáltotta közbe Fuchs Jenő dr.

Ez célság akart lenni arra, hogy a megvádolt ügyvéd atyja állítólag igazgatósági tagja volt a most válságba jutott Törlesztési Banknak. A köbeszólásra Pollák dr. indulatosan vágott vissza:

— Az ügyvéd ur téved, ha azt hissi, hogy azokat a sériéseket, melyekkel már az első tárgyaláson élt, büntetlenül folytathatja. Fel fogom jelenteni.

Az incidens után a bíróság, miután rövid ideig tanácskozott, helybenhagyta az első bíróság ítéletét. Fölmentette pedig Wittmann drt azért is, mert a részvényesek igazolt ügyvédje gyanánt nem rágalmazni akart, hanem csak kritikát mondott a részvénytársaság, illetőleg az igazgatóság mérlege fölött.

A királynál. Bécsből jelentik: A király ma azoknak az ezredeknek ezredeseit és törzsisztjeit fogadta, amelyeket a legutóbbi helyőrség-változás alkalmából Bécsbe helyeztek át.

Paul: (Érthető izgatottsággal remegő hangon.) Szabad! (Előre lép.)

Adrienne: (Fátyolát félredobva belép.) Jó estét! De lace ur?

Paul: (Az ámulattól majd eldől.) Istenem az „Ideálok“!

Adrienne: (Bájos mosoly kíséretében.) Igen, az ideálok! (Léti.)

Paul: (Közeléte telepedik s kíváncsian várja szavait.)

Adrienne: De lace ur, önt váratlan látogatásom nagyon meglepte. Ha türelemmel végig hallgat, meg fog érteni.

Paul: (Majd elnyeli tekintetével az asszonyt.)

Adrienne: A „Reine Fiamette“ előadása alatt egy első emeleti páholyban ültem barátommal és férjemmel. Őa látosóvét felém fordítva, az egész előadás alatt feltűnően engem nézegetett. Végre is kíváncsi voltam, ki ön, mert nem tagadom, nagyon megtetszett nekem...

Paul: (Szeretne elpirulni.)

Adrienne: Barátom a szerkesztő, gyors felvilágosítással szolgált. „Paul De lace a „Revue des arts munkatársa, nagy tehetségű poéta“, így hangzott barátom válasza. Ettől a peretől kezdve érdeklődni kezdtem ön iránt s el sem képzelheti meglepetésemet, midőn néhány nap múlva az ön Ideálok című költeményét olvastam. A költeményt én okostam; forrása az emlékeztetés színházi est. Ez a panoráma oly elragadó és fenséges. Minden sorából a művé-

szet hatalmas lehelléte szállott felém. Fel kellett önt keresnem, látnom önt, a nagy poétát.

Paul (örömmel): De asszonyom...

Adrienne: Köszönöm, nagyon köszönöm. (Paul remegő kezeit megszorítja és halk hangon szavalja.)

Első rügygyel, fakadással
Itt az ideál.
Késő ősi lombhullással.
Mint pillangó csatangolva
Más keblére száll.

Mások most az ideálok,
Mint rég egykoron.
Tudom, hogy soh' sem találok
Olyat, aki megért engem
S lelkemmel rokon.

(Átszellemülve Paulra hajlik.)

Paul (folytatva.)

Oh, ha te is így akarnád,
Mint én, édesem,
Lennél örök ideálom,
Új életre hajnalodnék
Szürke végszetem...

(Meg akarja csókolni.)

Adrienne: Ej ha! (Kiszabadítja magát s felugrik.)

Paul (meghökkenve elébe áll): Hát nem szeret?

Adrienne (szívet szűrő kacsaj után): Csep-pet sem!

Paul (keserűséggel): Akkor miért jött ide? Miért forgatta el nyugalmamat?

Adrienne: hiszen ön mondta versében:

Szálj le hozzám kis lakomba...

Es én elidőtem... Asszony vagyok, kíváncsi vagyok. Látni akartam, miként él egy poéta. Az embernek vannak gyöngéd pillanatai is. Es az egész. Őa sohasem fogja megtudni ki vagyok. Őnek most es utoljára: Adrienne es semmi más...

Paul (szokogva az asztalra dől): Nem szeret!

Adrienne (felhasználja az alkalmat es a székre tömött arszájt lop. Csókot int Paul felé s eltűnik.)

Paul (kis idő múltán feleszmélt es körültekint.) Nem szeret. Elment! (A tárcát észreveszi, felugrik es megragadja.) Ő hagyta itt! (Megnézi tartalmát.) Csupa arany Louis... Ehes vagyok... Nem! Ő meg akarta fizetni a te tolladat Paul. Nem, soha. Te nagy poéta vagy es nincs szükséged az ilyen nőnemű macská-sokra. (Keserűen felkaog es az erszényt az ablakon kidobja.) Isten veletek ideálok! Oh, ha rajtatok állana asszonyok, hamar kiölnének az emberből a poézist. (Léti s dolgozni kezd. Söhajts):

Betegséget gyorsan gyógyít
Es hatásos erejű:
Az Emperante által gyártott
Bodza növény keserű...

A válságba jutott Törlesztési Bank.

— Beszüntette a fizetéseit. — Az aradi Leánykiházasító érdekeltsége. —
(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, március 21

Az a pisztolylövés, amely tegnap reggel Szivák Imre életét a Bics felé robogó vonaton kioltotta, itthon nagy visszhangot keltett. Az öngyilkosság okának kutatása közben csakhamar szóba került a Törlesztési Bank, amelynek az élettel meghasonlott férfi, alapítástól kezdve elnöke volt. Kiderült, miut már tegnapi számunkban jeleztük, hogy Szivák Imre nem kizáró testi baja miatt ölte meg magát, hanem vigasztalan anyagi helyzete miatt, amelybe bankjának zilált pénzügyi viszonyai döntöttek. A Törlesztési Bank a bukás szélén van. Nemcsak anyagi romlás vár: Szivákra, hanem attól is félt, hogy mások megkárosításáért őt, mint elnököt, szintén felelősségre vonják. Estakarta elkerülni azzal a pisztolylövéssel. A Törlesztési Bank különben felszámol s ha nem kérnek csődöt ellene, valószínű, hogy a betevők visszakapják pénzüket, a részvényeseket azonban nagy veszteség éri.

Tipikus pesti kisbank-tragédia ez. Egy szövetkezetből sarjadt ki a bank. 1901-ben jött létre a Magyar Törlesztési Bank Mint Szövetkezet. A Szivák és Hódossy-családok vitték benne a főszerepet. A szövetkezet ment, mendegélt és 1906-ban csináltak hozzá egy bankot, amely Törlesztési Bank R.T. céggel kelt utra. A bank a pesti kisbankok göröngyös útját járta végig, a melynek főjellegvonása: a teljesen be nem fizetett alaptőke, személyhitel, nagyraest escompt, protekció és kilincselés útján és kockázatos üzletek, grüfondások, mivel osztalék és tantiém kell. A bankról nem voltak a legjobb véleménynyel a piacon. Alapítókba fogott, finanszírozta a Magyarok Bejövetele Körkép R. T.-ot, a Magyar Lada és Faipar R. T.-ot. Az intézet január 31-én fölsemelte alaptőkéjét 2 millióról 3 és fél millióra. Ebből az új tőkéből 1.1 milliót jegyestek is.

Zárt pénztár a Törlesztési Bankban.

Az Egyetem-utca és a Papnövelde utca sarkán levő palota első emeletén van a Törlesztési Bank helyisége. Ma reggel egészen ellepte a lépcsőt és az emeleti folyosót a betevők serege, akik a riasztó hírekre pénzüket akarták kivenni. Azonban kellemetlen csalódás érte őket. A lépcsőházra nyíló ajtót ugyanis zárva találták. Magyarasatul az a fehér lap szolgált, amely az ajtóra van szövegezve. Szövege ez:

Az intézet állagának összeállítása miatt és az igazgatósági ülés határozatának meghozataláig a pénztár ma, holnap és szombaton zárva van.

A betevők heves kifakadásától hangos a lépcsőház. Ha egy egy csapatjuk eltávozik, jönnek helyettük mások. A kapu alatt rendőr vigyáz, hogy az esetleges erőszakoskodásra intézkedhessék. Bann az intézet helyiségeiben nagy munka folyik. Leltároznak, rovacsolnak. Tegnap déltől kezdve éjjeli szünet nélkül folyik ez a munka, hogy a ma déli igazgatósági ülésen előterjeszthessék, hogyan is áll a bank.

Egy hírlapíró beszélt ma az ülésre érkezett igazgatósági tagokkal, akik est mondták a bajba jutott bank helyzetéről:

— Az igazgatóság ki fogja mondani, hogy a betétek visszafizetéséről sürgősen gondoskodik. Hétfőn már megkezdik a betétek kifizetését és remélhető, hogy ez főnkadás nélkül megtörténik. Hogy a Törlesztési Bank

miképpen elégíti ki a többi hitelezőt, attól függ, miként viselkednek azok a pénzügyesek, a melyekkel a bank a viszontlétszámtól viszonyban van. Jóakaratok, úgy látszik, biztosítva van s ezért az igazgatóság ki fogja mondani a Törlesztési Bank fölszámolását.

— A részvényesek pénze odavész?

— Lehetséges, hogy a részvénytőke bizonyos százaléka megmenthető. Az a híresztelés, mintha hamis váltókkal manipulált volna az intézetünk, nem felel meg a valóságnak.

Az igazgatóság a bank fönntartása mellett.

Déiben megkezdődött az igazgatósági ülés Csávossy Béla báró alelnök vezetésével. Állítólag az igazgatósági ülésen a könyvekből konstatálták, hogy az a többfelé elterjedt hír, mintha Csávossy Béla báró nevére váltóhamisítás történt volna, nem igaz. A bárónak nem hogy hamis, de még valódi váltója sincs és nem is volt az intézetben, amelyben csak részvényei és betéte van. Tárgyalta az igazgatóság a békés likvidáció módjait és azt a reményt merítette a tárgyalásból, hogy a bank megmaradása telán még biztosítható. Véglegesen vasárnap és hétfőn határoznak, a mikorra az intézet státusával elkészülnék.

A volt vezérigazgató és Baross János szerepe.

A Törlesztési Bank pénzügyi körökben, de a nagyközönség előtt is sokáig elég rokonszenves volt. Szivák Imre neve presztizsot, az ügyésze Molnár János dr. volt képviselő egy kedves, jóhiszemű, becsületos és szelíd férfiú népszerűséget szerzett neki. Ujabbán mégis megrendült a hite; Hódossy Lajos vezérigazgató a börzén, Baross János pedig parcellázó üzletekben elusztatva az alapítókét. Hódossy egy hírlapíró előtt így nyilatkozott távozásáról:

— Január elsején közölte velem Szivák, hogy az igazgatóság betegségem miatt kénytelen felmenteni állásomtól. Már akkor a bank Somló Gyulával, a Budapesti Bank volt igazgatójával folytatott tárgyalásokat. Somló a Központi Hitelbank segítségével akart új alaptőkét teremteni. Közben aztán ez az intézet is bajba jutott. Így marad el az ígért segítség. Egyebet e pillanatban nem mondhatok.

Másrésről azt az értesülést erősítik meg, hogy Hódossy igazgató a börzén sokatlanul merész spekulációt űzött és es ingatta meg alapjaiban a Törlesztési Bankot. Erről azonban a bank könyveiben nincs szó.

A bank különben tökéletesen immobilizálta magát. Baross János orsz. képviselő, Szivák veje, parcellázás céljaira eladta a banknak a takosányi és kluknói birtokokat. Erre esindikátust alakítottak 700.000 koronás érdekeltséggel. A szövetkezettel is baj volt. A szövetkezet 1911-ben 58.850 korona tőzstőke mellett 2166 koronát veszített. A kölcsönök 4.6 milliót tettek ki. És ennél a leányvállalatnál három millió erejéig van érdekelve a bank.

Baross János szereplését többféleképp és elég súlyosan kommentálták, úgy, hogy a megváldolt országgyűlési képviselő jónak látta ma este a következő nyilatkozatot szétküldeni a lapoknak:

A Törlesztési Bank ügyével kapcsolatban a Pesti Hírlap mai számában megjelent téves, ferditett hírel szemben kijelentem, hogy az előző vezérigazgató tőzsdéspekulációjáról se boldogult apósomnak, se nekem, se senkinek az igazgatóság tagjai közül fogalmuk se volt. A mint kiderült a dolog, azonnal eltávolítottuk a vezérigazgatót. A zempléni megyei parcellázásnak tulajdonosai egy sok tagból álló konzorcium, amelynek tagjai nagyobbrészt — közük

apósom és én is — készpénzben fizettük be részjegyeinket. Azon tagok, akik nem fizették be üzletrészüket, kötelezvénnyre vettek fel pénzt a banktól. Ha az üzletoöl veszteség származnék, ez csak a tagokat fogja tarhelni.

Elkeseredés az új vezérigazgató ellen.

A Törlesztési Bank igazgatósága rendkívül elkeseredéssel nyilatkozik Somló Gyula szerepléséről. Somlót csak hosszas kapacitálás után fogadták be az igazgatóságba, mert tudtak róla, hogy a Budapesti Bankot, amelynek igazgatója volt, hazardirozással súlyos helyzetbe sodorta. Amikor az igazgatósága szigoruan meghagyta neki, hogy új üzletet semmiképpen ne kössön, közvetlen a tilalom után néhány nappal új és akkor terhes üzletet kötött. Ezért kellett elagynia a Budapesti Bankot, amelyet a helyébe kinevezett végrehajtóbizottság nehéz munkával hozott rendbe és teljesen konszolidált.

Somló Gyula a Törlesztési Bankba való belépése előtt azt ígérte, hogy legalább egy millió ötszáz ezer korona új tőkét hoz, de ezt a kötelezettségét beváltani képtelen volt. Szivák az igazgatóság jelenlétében erre felkérte Somlót, hogy járjon be néhány napig a bankba, nézze át a könyveket, tájékozódjon és csak azután vállalja a felelősségteljes állását. Somló erre szóról-szóra így felelt:

— Nekem nagyon tetszik az igazgatóság, nem tájékozodom, szerződést kérek!

Szivák még egyszer felszólalt.

— A bankot, — mondta szegény, — az igazgatóság megkerülésével súlyos csapások, nehéz veszteségek érik. Még egyszer figyelemztetem, a mi érdekünkben is, ön mint kipróbált híru hozzáértő, nézze át a könyveket.

— A szerződést! — felelte Somló és nyugodtan aláírta azzal a kikötéssel, hogy esetleges felszámolás esetén is husz ezer korona fizetés jár neki.

Igy került a bankba Somló Gyula. Az új igazgatóság szállította a megállapított egy millió kétszáz ezer korona készpénzt, sőt háromszáz ezer korona értékű aláírást is jegyzett. Somló azonban nem váltotta be egyik ígértét sem. A pénzesoportja, amelylyel Szivákot annyira felbistatta, egyáltalán nem jelentkezett. Mindössze kétszázötvenezer korona betétet hozott, ezt azonban az utolsó napokban az utolsó fillérig ki is vette. Akkor kezdett agresszive fellépni, amikor Szivák Imre az ígért másfél milliót reklamálta. Közben Somló öt hét alatt akarta jóvatenni mindast a hibát, amit Hódossy Lajos öt hosszú év alatt okozott.

Egy hírlapíró előtt ma a bank egyik igazgatója a következőkben nyilatkozott:

— Somló adta meg a kegyelmezdőfést a Törlesztési Banknak. Orvosnak hívtuk és ime a konzultáció után torkaszakadtából ordítja világgá a páciens baját. A banknak nyolcszáz ezer korona betéte van. Ebből négyszáz ezer korona a Szivák örökösöké. Ez elvész. A másik négyszáz ezer koronát azonban a jövő héten kifizetik. Most bonyolítják le az intézet összes ügyeit. Astán nincs más hátra, mint a tisztességes visszavonulás.

A Leánykiházasító egyesület érdekeltsége.

A Törlesztési Bank majdnem valamennyi nagy pénzintézettel reeszkompt viszonyban volt és így bukása ezeket is érinti. Legsúlyosabb kapcsolatban az Első Magyar Leánykiházasító, illetőleg Unió pénzintézettel van. Ez Aradot is közelről érinti, mert Aradon régen fiókja van az intézetnek s

az aradi fiók vezetője Lenárt Vilmos. A Törlesztési Bank, amelynek igazgatóságában benne van Kohn Arnold is, a Leánykiházásító vezérigazgatója. A Kiházásító 1,160.000 korona erejéig van érdekelve. A Törlesztési Bank ugyanis, mint a neve is mutatja, arra alakult, hogy tisztviselőknek, kiknek fizetésüket és lakbérüket bíróság lefoglalták, hosszú lejáratú kölcsönöket adjon. A 600.000 korona tehát ez volt a fedezet, a többi 560.000 korona pedig be van kebelezve a bank Baross-utcai 4. számú házára és bécsi telkeire.

A Leánykiházásító pénzt tehát ilyen helyen gyümölcsöztetik.

A börze és a Törlesztési Bank válsága.

A börzét s a pénzügyi világot általában nagyon érdekli a Törlesztési Bank válsága, mely Szivák Imre öngyilkossága után tört ki. Egyik legnagyobb pénzintézet vezérigazgatója, aki nemcsak üzletembernek kiváló, de mint közgazdasági politikus is elismert tekintély, a Törlesztési Bank válságát s annak várható hatását a következőkben vizsgálta:

— A pénzpiac általános rosszabbodása a Törlesztési Bank válságától nem várható. Ennek a banknak, amint erre részszolgált is, az utóbbi esztendőben igen gyenge hitele volt. Mikor a Törlesztési Bank megalakult, a nagy bankok eleinte szeretettel támogatták és három négyszázezer korona hitelt bocsátottak rendelkezésére. De amikor a nagy bankok azt látták, hogy az intézet vezetése semmi garanciát sem nyújt a követelések biztosítására, a hiteleket részint leszállították, majd sorra beszüntették, úgy, hogy ma már egészen minimális visszafizetési hitele volt a Törlesztési Banknak. Am ez a visszafizetési hitel sem a banknak szót, hanem annak az egy-két vagyonszerzési igazgatójának, akik a maguk vagyonszerzéséből vállalták a bank tartozásait. Ezt az egy-két kezes érte csak veszteség s miután más érdekeltiség nincs, a kár tulajdonképpen lokális maradt magára a Törlesztési Bankra.

A börze ez idő szerint kissé ideges még. Ez az idegesség magyarázta azt, hogy néhány lelkiismeretlen kontremintor tegnap — Szivák öngyilkosságának hírére — picora dobta papírjait, abban bízva, hogy ezzel fejtelenséget idéznek elő és így baisse spekulációjuk sikerrel fog járni. A józan elemek azonban rögtön akciósba léptek s igen jelentékeny papírokat vásároltak. A kontremint mára már meglehetősen jelentékeny szilárd hangulat verte le.

TANÜGY.

(—) Előléptetés. Pusztaszentimrei Neszera Aladár iparoktatási főigazgatói címmel felruházott aradi fa- és fémipari szakiskolai igazgatót a VI. k. fizetési osztályba sorozott ipariskolai igazgatóvá nevezték ki.

(—) Felmentett tanító. Arad város közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya ma délelőtt Urbán Iván főispán elnöklésével tartott ülésében foglalkozott Lantos Miksa városi tanító ügyével. Lantos, aki a ségái iskolában tanított, ellentétbe került a tanítótanárság tagjaival és az egyenletlenkedésnek az volt a következménye, hogy mindenféle szóbeszéd és pletyka terjedt el az iskola körül, melynek igazgatóját a múlt héten tisztásta a vádak alól a fegyelmi választmány. A Lantos ellen egybegyűjtött vizsgálati adatok áttanulmányozása után Reicher Károly tiszti főügyész azt javas-

solta, hogy az eljárás beszüntetendő. A ma megtartott ülésen Krenner Zoltán dr. védőbírósága és másfél órai zárt tanácskozás után Urbán főispán kihirdette az ítéletet, mely szerint a választmány Lantosot az összes vádak alól felmentette.

Az aradi árvaszék a miniszter ellen.

— Milliomosok családi harca. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 21.

Arad város árvaszéke ma délelőtt Varjassy Lajos polgármester elnöklésével ülést tartott és azon a belügyminiszternek özvegy Kintzig Ferencné és Dénes fia között felmerült viszálykodásában kimondott belügyminiszteri akarat- tal szemben ismét azt az álláspontot foglalta el, hogy a még mindig ismeretlen helyen tartózkodó milliomos fiút nem látja jó helyen az anyja házában, nem látja biztosítva nevelését és fejlődését az anyja vezetése mellett, ezért özvegy Kintzig Ferencné újabb elmozdította gyámsági jogaitól.

Körülbelül két esztendeje, hogy az aradi árvaszék elvette az óriási vagyon örökösét Kintzig Dénesét anyjától, mert beigazoltnak látta a fiu ama panaszait, melyek szerint őt éhezeti, vegetáriánus élemezésre fogják és roszul bán- nak vele. A fiu panasza mellé szegődött még az is, hogy az árvaszék részéről kirendelt gyám Jombart Lajos, tékozlás címén keresetet indított a bíróságnál Kintzigné ellen és kérte gondnokság alá helyeztetését és végül az a körülmény is közrejátszott, hogy a fiu milliós apai örökségének kezelése körül rendetlenséget és gondatlanságot látott az árvaszék.

Özvegy Kintzigné, mint ismeretes, az árvaszéknek s a közigazgatási bizottságnak minden határozatát megfellebbezte a belügyminis- terhez, aki ez év januárjában meg is semmisítette az aradi gyámhatóságok összes intézke- déseit, kimondotta, hogy a fiu visszafizetendő anyjának, mert nem találta elég alaposnak azokat az érveket, melyeket a hatóságok az említett határozataikban felsorakoztattak és amelyekkel az anya elmozdítását megindokolták.

As aradi árvaszék a miniszteri leirat vé- tele után eleget akart tenni ugyan annak a meghagyásnak, hogy a fiút anyjához juttassa, de erre nem volt képes, noha az árvaszék is kerestette és az anya feljelentésére a buda- pesti rendőrség is akciósba lépett, máig sem tudják, hogy Kintzig Dénes hol tartózkodik. Egy időben ezzel azonban újabb vizsgálat tár- gyává tette a fiu panaszait és az összegyűjtött anyagot ma megtartott ülésében felülviss- gálva úgy találta az árvaszék, hogy elég ok forog fenn arra, hogy a már egyszer ki- mondott és az anyát a gyámságtól megfosztó álláspontjához ragaszkodjék és minthogy a viszonyok nem változtak a miniszterrel szem- ben ismét kimondotta, hogy özvegy Kintzig Fe- rencné megfosztja természetes gyámjogaitól. Ugyancsak ebben az ülésben foglalkozott az árvaszék Kintzigné jogtanácsosának, Szóke Gyula dr. budapesti ügyvédnek egyik beadvá- nyával, amelynek hangját és néhány kifejezést olyannak találta, hogy azt megtorlatlanul nem hagyhatta. Ismeretes, hogy az ügyvéd az árvaszék tagjai ellen többször fegyelmi viszá- latot kért, de a közigazgatási bizottság mind- annyiszor napirendre tért feljelentései felett. A beadványok tónusa az árvaszék felfogása sze- rint nem méltó egy ügyvéd tollához és ezért átteszi azokat a budapesti ügyvédi kamarához, azzal a kérelemmel, hogy Szóke dr. ellen indítsa meg a fegyelmi eljárást.

Szivák Imre a ravatalon.

— A budapesti kamara gyásza —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, március 21. 7

Götzendorfból, a kis osztrák falunak halot- tasházából ma reggel szállították haza a tragi- kus körülmények között öngyilkossá lett Szivák Imre holttestét. Utolsó utját az éjszakai szo- mélyvonathoz kapcsolótt 114.101. számú teherko- csiban tette meg, nehéz érckoporsóban, amely egy hatalmas faládba volt belehelyezve. A holttestet Fáy Mátyás dr. ny. kerületi tiszti orvos és a bécsi Entrepriise egyik embere ki- sérték Götzendorfból Budapestig. A leolmoszt halottszállító kocsi mindkét oldalán cédula volt, ezzel a felirattal:

LEICHE BUDAPEST

A szállítás Götzendorftól Budapestig 328 koronába került. A keleti pályaudvaron Biró László dr. főlegyházi ügyvéd, az öngyilkos unokatesse várta a holttestet. Féltilzenegyor az érckoporsót gyászkoocsira tették és az ügy- védi kamarába vitték, ahol díszesen felravata- lozták. A temetés holnap délután három óra- kor lesz.

Gyászol a kamara.

A budapesti ügyvédi kamara választmánya ma délelőtt Brüll Ignác dr. alelnök elnöklésé- vel ülést tartott, amelyen a kamara elnökének tragikus halála következtében felmerülő teendőkről tanácskoztak. Brüll Ignác dr. megható gyászbeszédet tartott, amelyet a kamara vá- lasztmányi tagjai állva hallgattak végig.

— Tíz évig volt elnök — ugymond töb- bek között — Szivák, a kamara díszére és tisz- tességére. Az ő elnöksége jelentős korszakot képez a magyar ügyvédség történetében, mert ő alatta növekedett a kamara súlyban és te- kintélyben. Az ő munkássága nem volt tisztán a kamarához kötve, mert ő az egész ország ügyvédségének fejlesztése érdekében munkál- kodott eredményesen. Ami gyászunk tehát az egész ügyvédség gyásza. Az egész ország érzi azt a veszteséget, amely Szivák Imre halálával a budapesti ügyvédi kart érte.

Brüll Ignác dr. indítványára elhatározta a választmány, hogy jegyzőkönyvben örökíti meg Szivák munkásságának érdemeit, az el- hunytat a kamara halottjának tekinti és a ravatalt a kamara székházában állítják fel. Elha- tározta a választmány, hogy külön gyászjelen- tést ad ki és az ország összes ügyvédi kama- ráit felhívja, hogy vegyenek részt a végtisztel- ségben. Szivák Imre dr. özvegyéhez és család- jának tagjaihoz részvétlíviratot intéz a kamara és a ravatalra koszorút helyez. A temetés a kamara székházából holnap, pénteken, délután négy órakor lesz. A ravatalnál Brüll Ignác dr., helyettes elnök, a sírnál pedig Papp Jó- zsef dr. tükör tart gyászbeszédet.

Ki lesz az elnök?

Az ügyvédi kamara elnöki állása Szivák Imre halálával megüresedett s az új elnök meg- vártára vonatkozólag már is megindultak a kombinációk. A kamara szervezeti szabályzatá- nak van egy pontja, amely szerint ha az el- nök meghal, a legközelebbi választásig az ügyeket az intézi, aki az utolsó választásnál, a megválasztott elnökkel szemben a legtöbb sza- vazatot kapta. Ilyen személyiség most nincs, mert Szivákot egyhangulag választották meg. Az elnökválasztás hamarosan meglesz. Három név van forgalomban: Pollák Illés, Nagy Dezső és ifjabb Erdély Sándor neve.

Választás Komáromban.

Szivák Imre árván maradt mandátuma nem sokáig marad gazdátlanul. A képviselőház el- nöke Szivák temetése után intéskedni fog sz- iránt, hogy Komárom város központi vá- lasztmánya tűzze ki a választás határnapját. Komáromban tehát képviselőválasztás lesz és bár a kormány lemondásban van, a munkapárt mégis állít jelöltet. Beesélük, hogy Tuba János, aki Komáromot szabadelpárti programmal

okál képviselte, pályáson fog a mandátumra. A függetlenségi és 48-as párt újból fölveszi a füzdelmet. Hogy a függetlenségi Justh pártot is less a jelöltje az még nem tudható. Beszéltek Tolaki Arvéd gróf, Szász József és Nagy József dr. jelöltségéről.

A „kártyaművész” bíró.

— Izgalmak egy bűnpör tárgyalásán. —
Távirati tudósítás.

Fiume, március 21.

Ismeretesek az előzményei annak az izgalmas pörnek, amelyben most kezdődött meg a tárgyalás a fiumei törvényszék előtt. A vádlott Fésüs György fiumei kir. körjegyző, aki a bírósághoz intézett beadványában rettenetes vádakot hozott a hatóság tulajdonára Pancsera Istvánról, fiumei törvényszéki bíróról, aki táblabírói rangban van. Elmondta, hogy Pancsera hanyag bíró, hónapokig feléje se nézett a hivatalárat, a pörös ügyeit a jegyzője intézi el és emellett pedig Pancsera István valóságos kártyahiána. Hírbet alkja a kártyatermeknek; néhány évvel ezelőtt például Nákó Sándor gróf fiumei kormányzótól két millió koronát nyert el.

E súlyos tartalmu beadvány miatt Pancsera rágalmozási pört indított Fésüs György ellen. A pör tárgyalására a budapesti törvényszéket delegálta a Kuria. A törvényszék tagjai leutastak Fiuméba és most ott folyik a tárgyalás Baloghy György elnökletével. Az eddigi kihallgatások igazolták, hogy a fiumei törvényszéken a legtöbb bíró és maga az elnök Thierry Alajos lovag is kényelmesen végezte hivatását.

A jegyzők hallgatták ki a feleket, meg is eskették őket vallomásukra, ők foganatostották a bírói szemléket, ők hozták meg az ítéleteket. Asután jöttek a bíró urak, lelkiismeretesen aláírták mindezeket az aktákat, a rendben volt. Nem Pancsera hosta divatba ezt a kényelmes, régi rendszert, ő csak alávettette magát a nem is kellemetlen divatnak, mit elődeitől öröklött. Ősz, öreg Thierry lovag, az elnök, mindezt tudta, látta, ismerte és szeliden megboosította.

Álmétkodva hallgatta mindezeket a budapesti törvényszék. Baloghy elnök most már főképp ezekre a lehetetlen állapotokra terjeszti ki figyelmét. Egészen tisztázni akarja, hogy egyedül Pancsera volt-e hanyag bíró, vagy pedig az elnök puhaságából, kényelemsszeretéből vált-e lehetővé az ő hivatalkerülése?

Ami Pancsera hazard játékaik illati, a felőlük szállongó híreknek nem akadt gazdájuk. Mindenki tudott róluk, mindenki beszélt róluk, de senki se tudott bizonyosat. Azt is beszéltek, hogy Pancsera inkorrektül játszott. Inkorrekt módon nyert el Nákó Sándor gróftól két millió koronát. De Thierry elnök a kompromittáló hírek hallatára a kisujját se mozdította meg.

Ilyen előzmények után fokozott izgalmak kösben folytatták ma délelőtt kilenc órakor a tárgyalást. Megjelent a bíróság előtt a védelem koronatanuja, lovag Therny Agoston triezsi nagykereskedő, akit táviratilag idéztek meg.

Gyárfás Márton bankhivatalnok mondotta el előbb, hogy többször látta Pancserát játszani. Jelen volt annál a híres abbáziai partinál, amikor Pancsera Berzeviczy Gergelylyel és Szemanda délamerikai órnagygyal játszott. Azt sohasem mondta, hogy Pancsera Berzeviczyvel összejátszott.

Leveg Therny Agostont hallgatták ki az után. Elmondja, hogy egyszer, 1898 ban makot játszott a kassinóban. Nagyon szomorú eset volt az rá néve. Távozni készült, de

Pancsera nem engedte elmenni. Hát játszott Pancserával bakkot. Pancsera — mondjuk, — a játékban folyton tévedett. Háromszor figyelmeztette Pancserát, hogy téved és megnezi a kártyákat. Ő hatzása forintot veszített. Barátainak főlháborodással mesélte el a dolgot. Azt felelték, hogy Pancsera hamis játéka Fiumében köztudomásu.

Három nap mulva Pancsera elment hozzá és kérdezte, miért mondogatja, hogy ő hamis játékos. Könyörgött és térden állva kért, adjak írást arról, hogy ő korrekt gentleman. Megtettem. Két nap mulva újból kért, hogy szóbelileg is jelentsem ezt ki ismerőseim előtt. Ezt is megtettem. Majd újra kért, hogy írásban becsületszavammal erősítsem meg, hogy ő korrekt gavalier. Később Sortina gróf felbistatta Pancserát, hogy engem provokáljon. Én nem neveztem meg segédeket, am're előbb egy fiumei, utóbb egy udinei becsületbiróság ki-mondotta, hogy tartozom elégtételt adni. Erre segédeket neveztem meg, de segédeim az én tudtomon kívül boosánatot kértek.

Elnök: Miért állította, hogy Pancsera hamisan játszott?

Therny: Mert háromszor nem a partnérének, hanem magának osztott és megnézte a kártyát.

— Talán tévedett?

— Pancsera olyan kártyaművész, hogy nála tévedés ki van zárva.

Pancsera: Amikor két barátommal felke-restem Therny lovagot, esküdczött, hogy nem ő terjesztette ezeket a híreket. Pár nap mulva Therny elutasott Triezstbe és onnan boosánatkérő levelet írt.

Grünhut Richárd hajótulajdonos volt a következő tanu. Elmondja, hogy mult évben, julius havában hozzájött Therny lovag és kérte vezesse be a kassinóba. Senkinak sem volt ellene kifogása és felvették. Egyszer felszólította őt, adjanak közös bankot Pancsera ellen.

— Játszott többször Therny Pancserával?

— Igen. Egyszer strohmannel kért kártyát, később nyiltan is játszott és nyert.

Grozits Antal dr. kórházi főorvos többször játszott Pancserával makaót. Néha két-három-ezer korona volt a különbözet. Nem tapasztalta, hogy inkorrektül játszott volna.

Vinár Jakab és Laura Antal volt törvényszéki hivatalozgák elmondják, hogy néha későn jött Pancsera, de gyakran késő este is ott volt.

Babarcsik Antal dr. ügyvéd azt vallja, hogy Therny őt provokálta, de nem akart párbajozni. Becsületbiróság elé vitték az ügyet, amely kötelezte a párbajra, mert megállapították, hogy Pancsera nem játszott szabálytalanul.

— Ismeri ő Sztanics dr. görzi ügyvédet, aki szintén rossz híreket terjesztett Pancseráról?

— Én nem ismerem, de tudom, hogy senkisémm veszi komolyan.

— Hiszen ügyvéd!

— Eléggé sajnálom ezt a kollégaságot.

Esután Barcsics Eraszmet, a felosztatott horvát tartománygyűlés korelnökét hallgatták ki.

Elnök: Szokott Pancserával tárgyalni?

— Igen.

— Igaz, hogy késedelmesen kapta meg az ítéleteket?

— Igen. A Táblától és Kuriától is késedelmesen kaptuk a végzéseket.

Luczenberger Alajos dr. ügyvéd zsebrött késsel jön az elnök elé.

— Ma már harmadik napja tárgyalunk, szól az elnök és az ügyvédek mind zsebrött

késsel jelentek meg. Felszólítja, hogy vegye ki a keszt a zsebéből.

Elnök: Tud ön a Nákó féle váltókról?

— Igen, hallottam, hogy zásótvezezer koronáról állítottak ki váltókat, amelyeket egy fiumei pénzüntézet számított le.

Marsik Andor dr. ügyvéd, azelőtt törvényszéki jegyző volt.

— Szokásban volt, hogy a jegyzők tárgyaltak?

— Igen. Én tárgyaltam, ítéletet is hoztam, tanukat is eskettettem.

— Pancsera nem volt hivatalában ilyenkor?

— Pancsera távol volt, hogy volt e szabadsága, nem tudom.

Szegő Gyula dr. ügyvéd elmondja, hogy nemcsak Pancserával, de a többi bírónál is jegyzők tárgyaltak.

Ifjabb Vió Antal ügyvéd országgyűlési képviselő volt a következő tanu, aki 10 évvel ezelőtt Pancsera mellett dolgozott, mint aljegyző. Tudja, hogy Pancsera ebben az időben három hónapig nem járt a hivatalába. Azt is elmondja, ha nagyon sok restanciája gyűlt össze Pancserának, akkor neki feküdt és gyorsan feldolgozta azokat. Hogy Pancsera hivatalában abszolúte semmit sem dolgozott volna, az teljesen alaptalan vád.

Schindler Lajos gyógyszerész elmondja, hogy Mariasovits Sándortól hallotta, hogy Pancsera szabálytalanul kártyázott.

Chieri Emil magánzó azt vallotta, hogy neki említette a vádlott, hogy Pancsera egyszer a hivatalába behívta Frankovits Imrét és nagyobb összeget nyert tőle kártyajátékon. Ugyancsak Frankovits mondotta el neki, hogy a bíró egyszer erőszakkal elvett tőle 200 koronát.

Vajda József Nákó gróf kormányzóak magántitkára elmondotta, hogy Nákó gróf gyakrabban kérelte magához Pancserát. A tárgyalást holnap reggel folytatják.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az országos ügyvédszövetség e hó 21-iki alakuló közgyűlésének előkészítésetárgyában élénk agitációt fejtenek ki az aradi ügyvédek. Napról-napra többen jelentkeznek új tagokul, mert belátják, hogy az ügyvédség gazdasági és társadalmi fellendülését csak a szervezkedés mozdíthatja elő és hogy azokat a nagy célokat, melyek képviselőkre az ügyvédek hivatala vannak, csak egy anyagilag és erkölcsileg független ügyvédi kar tudja megvalósítani. A vasárnapi alakuló közgyűlésen meg fog jelenni Pollák Illés dr. budapesti ügyvéd, a központi igazgatóság képviselője és ő fogja ismertetni a szövetség célját és feladatit.

§ Kinevezés. Az igazságügyminiszter Verseyi Zolt aradi kir. járásbírói joggyakornokot a mocsai kir. járásbíróshoz jegyzővé nevezte ki.

§ Fegyházra itélt máregkeverők. Szegedről jelentik: Féltilzenkettőkor hirdette ki az esküdtek főnöke a kisteleki halálbába, Gerzsány Mária és társai ügyében hozott verdiktet. Az esküdtek igazmondása Gerzsány Máriát egyrendbeli gyilkosságban bűnösnek, kétrendbeli gyilkosságban bűnségédnek találta, Lévai Józsefnét nem-bűnösnek, Sisák Györgynét egyrendbeli gyilkosságban bűnösnek mon-dotta ki. A törvényszék egy órakor hirdette ki ítéletét, amelylyel Gerzsány Máriát életfogytiglani fegyházra, Sisák-nét tizenöt évi fegyházra ítélte. Lévai-nét pedig fölmentette.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Péntek: Györgyike drága gyermek, szlamü. C) bérlet.
Szombat: Az Aradi Újságírók Segítő Egyesületének hangversenye. A) bérletszámít.
Vasárnap: Délután: Elvált asszony, operett. Este: Az elcsereült feleség, operett. Bemutató előadás.

A szombati nagy estély.

— Részletes program. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 21.

Impozáns méreteivel teljesen kialakul az Aradi Újságírók Segítő Egyesülete javára, szombaton este fél 8 órakor, a színházban rendezendő művészestély. A közönség valóban csodálatraméltó érdeklődést tanúsít eme hangverseny iránt, amelyhez hasonló Aradon évtizedek óta nem rendeztek.

Ahhoz, hogy a színházat színültig megtöltse a közönség, elég lett volna a szombaton szereplő művészek közül kettőnek, vagy háromnak a fellépése is. Az aradi újságírók azonban azt akarták, hogy a publikum hosszú ideig emlegetse ezt a koncertet és azt mondja: Végre látunk egy olyan hangversenyt, amelynél a felemelt helyekkel arányban álló művészi élvezetben volt részünk.

A hangverseny programja 10 számból áll.

1. Az aradi 33. gyalogezred zenekara a Filharmóniai egyesület zenekarával együtt előjátéka Beethoven Promethusz zvitányát Zellner Sándor vezetésével.

2. Bíró Lajos szabad előadásában vonzó érdekes részleteket mond el az újságíró és művész életéből.

3. Bedő Árpádné Thomasnak Hamlet című operájától Ofelia nagy áriát adja elő Tilger Árpád aradi színházi karnagy zongora kíséretével.

4. Fényes Annuska a Leányvásárból és a Kis grófból éneklő a két operett legsikerültebb szeszámait.

5. Gróf Kinskyné Pálmay Ilka énekes-mológót ad elő.

Szünet.

6. Karthy Frigyes szabad előadása.

7. Gróf Kinskyné Pálmay Ilka francia és angol kuplékat énekel.

8. E. Rossi Rosina a következő éneksszámokat adja elő Erényi R. Antal kiváló énektárnar zongora kíséretével:

a) Verdi: Nagy ária a Traviata című operából.

b) Rossini: Nagy ária a Sevillai borbély című operából.

c) Proch: Téma és változatok.

9. Raskó Géza és Bajazzók című operából a Prologot, továbbá a Carmenből és a Nyugat lányából Puccininek a minap az Operában bemutatott világhírű operájából ad elő néhány gyönyörködtető áriát.

10. Fényes Annuska: Weiner és Szirmai kuplék.

A jegyekből már csak öt zenekari hely és három másodemeleti, meg a két színészpáholy áll a közönség rendelkezésére néhány harmademeleti erkélyszéken és karzatjegyeken kívül. Az erkély és karzatjegyek péntek reggeltől fogva Gonda László színházi pénztárosnál kaphatók.

* Györgyike, drága gyermek harmadszor. Szomorai Dezso nagyhatású színművét péntek este játssza harmadszor a színház. A színmű ugyanabban a szereposztásban kerül színpadra, amelyben a bemutatón oly nagy sikert aratott.

* Az Aradi Képző és Iparművészeti Társulat választmányának ma délután Csánk Lajos elnöklésével ülést tartott és elhatározta, hogy az egyesület március 30-án, szombaton délután öt órakor a városháza nagytermében tartja rendezési közgyűlést. Megállapította, hogy rendezési tagjaitalmként a következő műveket sorolja ki: Albert Andor, Súlyemelő szobrát, továbbá Balla Frigyes Tét, Dery László Libelle-gelő, Latinka Elza Heliotrop, Dolga Imre Maródivisít, Pataky Sándor Szabad helyi részlet, Wolf Károly Vízfordó fú, Anyos Viola Violák, Diószeghy László Dülledező házak, Kozkol Jenő Várrom, Minisán Kornél Oszai borongás, Illencz Lipót Reggelinél, Pörge Gergely Kaszáló című festményeit. Az egyesületbe alspító tagokul Illencz Lipót, Kozkol Jenő, Diószeghy László és Pataky Sándor festőművészek, rendezési tagul pedig Tabakovits György, dr. Krausz Lipót és Berta Rezső léptek be.

* Az elcsereült feleség. Ritka színházi esemény fog lejátszódni vasárnap este az aradi színházban. Minden színházot megelőzve, Aradon kerül először színpadra Arany Jenő János eredeti operettje, Az elcsereült feleség. A színház nagy ambícióval készül a premierre, amelyen részt vesz a darab szerzője is. Arany J. János már Aradon tartózkodik. Ő vezeti az operett utolsó próbáit. Az elcsereült feleséget Polgár Sándor rendezte. A premierre új díszletek készültek. Az operettben fellép az egész operett együttes. Játekezni fognak Dióssy Nusi, Neógrády Dóra, Benkőné, Nógrády Malvin, Ladiszlav, Huszár, Győző, Polgár, Várnay, Vass, Csáky, Herold.

* Az Elvált asszony — vasárnap délután. Fall László bájos zenéjét operettjét vasárnap délután játssza ismét a színház. Az Elvált asszony ezúttal is az ismert elsőrendű szereposztásban kerül színpadra.

* Az Aradi Zenekonzervatórium hétfőn, március 25-én a Központi-szálló nagytermében nagy érdekesnek ígérkező kamarazene hangversenyt rendez, melyen még 4 zongoraszólo, 2 énekes és 1 magánénekes is lesz. Jegyek 10. Klein Mór könyvkereskedésében kaphatók.

* Anatol France „A fehér kövön című világhírű regénye 1 kor. 90 fillér, kapható Juhász és Társánál. B) bérlet.

* Györgyike, drága gyermek Szomorai nagy-sikerű színműve már könyv alakban is kapható Juhász és Társánál. Andrassy-tér 16

* A jogász közönség szíves figyelmébe! Kerpel Izso helybeli könyvkereskedő tulajdonosa rak-tára folytán jogi műveinek csaknem egész készletét nyolcad és tized árban árusítja.

* Új nagy műsor az Urániában. Pénteken nagy esemény számba menő új műsort mutat be az Uránia színház. Hét most megjelent film kerül előadásra, ezek között egy olyan kép, mely a messze jövőbe enged bepillantást. Ez a kép egy repülőgépről felvett terepszemle. A jövő hábcruinák réme kísért ennél a látvány-nál. Mérhetetlen magasságból figyel az aviatikus a földön történőket. Ez a kép fogalmat nyújt arról, hogy milyen szerepet töltenek be a hadi pilóták a jelenlegi class-török háboru-ban. Négy mesterileg komponált és rendezett dráma, két kacagtató bohózat szerepel még a nagyszerű műsorban, melynek pénteki bemutatója elé érhető érdeklődéssel néz mindenki, aki szereti a színpadot.

* A vámpirtánc. (A legújabb Nordisk szenzáció az Apollóban) A fővárosi lapok napok óta elragadtatással írnak a norvég filmgyár legújabb szenzációs slágeréről: A vámpirtánc-ról. A híres koppenhágai dán színészek meg-játásában egy zregrendítő szerelmi tragédiát dolgozott fel a mindig meglepetéseket hozó norvég filmgyár a cselekményének színhelyétől a festett világot választotta. Annyira reá-lisan vannak megjatsva a szerepek a annyira élethűen van bemutatva a kétfelvonalas drá-mában a vágyaktól égő szerelmes fiatalember-nek a táncosnővel való viaskodása, hogy fiatal-bb gyermekeknek nem tanácsos megnézni az előadást. Ezt különben a közönség tájékoztatá-

sára szövegessük le. A dráma izm nyét az Apolló látogatói megkap-jak. Itt csak hémogosan ismeretju. meséjét: A világhírű vámpirtáncosnő, Lafidnak kellepte előtt új partnerét a színpad-ra, mert régi partnerét megletegessék. Borel Oskárt választja, aki szerelmre gyullad csodaszép táncosnő iránt, ennek azonban dum gazdag vőlegénye van a figyelembe se veszi a fiatalember v. Nomsáit. A premier estéje van a nézőtér minden helyet lefoglaltak. Oskár már korán elkészült jelmezzel a színpadra be-pogtat a táncosnő öltözékébe. Az ifjú Silvia láttára, aki jelmezében százszorta szebb és ész-bontóbb, elveszti nyugalmát és szerelmi vallo-másával kezdi csúszolni, majd erőszakos lesz, a pamagra veti a táncosnőt, mire Silvia ajtó-t mutat neki. Oskár ledűlt lélekkel távozik. Silvia később a színpadra lép. Lent a nézőtér feszült várakozással mered feléje, minden szem-öt kíséri, mindenki az észbontó tánc mozdula-tait leli és megborsong minden ideg, amint Silvia partnerére veti magát és megtojja. Ötödször gördült fel a függöny. A kipirult tán-cosnő mosolyogva hajlong a sugó tapsvihar közepette a hívja partnerét, hogy megismétel-jék produkciójukat. De Oskár nem mosdul. Az ujjai között egy fűres méregtüvegét szorongat a nem is kel fel többé soha. — A szenzációs norvég drámát először a vidéki városok között az Apolló-színház mutatja be pénteken. 177

Elítelték

az aradi ügyvédek csalóját.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 21

Megirtuk, hogy a napokban ravasz módon csapott be néhány aradi ügyvédt egy paraszt szélhámos. Steán Konstantin ménesi szőlő-munkás asszal állított be az ügyvédhez, hogy elhunyt az apja, vagy az anyósa a hagyatéki eljárás lebonyolításával akarja megbizni az ügyvéd urat. Esután szomorú képpel így folytatta:

— Tekintetes uram — mondotta — bevásároltam egyet-mást a holnapi temetésre és bizony a pénzem elfogyott, mert megdrágult a szemfedő ára is. De mi most ugynevezett üzleti cseszkötetésbe léptünk, tehát az utólagos elszámolás reményében kiséghetne néhány forinttal. Nem sok kell, tizenöt husz forint az egész.

Az ügyvédek egy része jóhízeműen adott is a szélhámosnak néhány koronát a csak utóbb jötték rá, hogy a hagyaték csak messze csupán egy egészen egyszerű csalásról van szó. A feljelentésekre a rendőrség le is tartóztatta a szélhámost, aki előbb tagadott, de aztán a szembesítésekkel beismerte bűnét.

Az aradi büntetőjársbíroság ma tárgyalta az ügyet. A tárgyaláson megállapították, hogy Steán Lengyel Gyula dr. tól 12 korona 20 fillért, Sárkány Ferenc dr. tól 8 koronát, Ráduly Mózes dr. tól 10 koronát, és Groszmann Alfréd dr. tól 30 koronát esalt ki ilyen módon. Kitént az is, hogy a ravasz szélhámos Bedő Árpád dr.-nál és Somló Ármán dr.-nál is kísérelte, de siker nélkül.

A tárgyaláson Steán régiebb bűneire is rákerült a sor. Megállapították, hogy Schmidt János gyoroki lakostól még szeptember hóban 13 koronát esalt ki asszal, hogy vincellérnek ajánlott hozta és előleget kért. Ugyanigy Szathmáry Gyulát 61 és Heitz Nándor dr. 70 koronával károsította meg.

Zik József dr. büntetőjársbíró a beismerésben lévő vádlottat 7 rendbeli csalás vétésége és két rendbeli csalás vétéségének kísérlete miatt két havi fogsárra és kilenc népi fogsárra átváltoztatható kilencszer tíz korona pénzbüntetésre ítélte.

HIREK.

Aradon elfogott

nemzetközi zsebtolvaj.

— A csernovitzi szökött fegyenc. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 21.

Tegnap este 7 órakor a Weitzer János-utcai megállónál az autobusról leszállott egy Aradra érkezett idegen uri ember. Az ott őrt álló rendőrt kiáltott és az odaszálló tizedesnek átadott egy fiatal embert assal a kérelemmel, hogy tartóztassa le, mert az autobuson a felöltője zsebéből kilopta pénztárcáját és tetten érte őt. A fiatal ember minden erejét összeszedve szabadulni akart az uriember vasmarkából, de nem sikerült. A rendőr letartóztatta és Vida Vilmos ügyeltes rendőrfelügyelő elé állította.

Itt elmondotta, hogy Ádám Juonnak hívják, két nap óta tartózkodik Aradon, a Motor-szállóban lakik és Romániából jött borbélysegéd. Nyolc nap előtt utasott el hazulról, hogy Fogaras táján lakó rokonait látogassa meg és csak azért jött Aradra, mert a vonaton elaludt és Tivianél nem szállott ki. Megmotosásakor egy korona és néhány fillért találtak nála. A lopást tagadta. A pénztárcát nem is találták meg nála. Előzetes letartóztatásba helyezték, hogy ma a rendőrbíró elé állítsák csavargás miatt.

Ma reggel szokás szerint Green Nándor főkapitánynak mutatták be a csavargás miatt előállítottak riportját és a főkapitány halva az Ádám Juon nevet, azonnal gyanuba fogott. Az aradi rendőrség figyelő lapjain ugyanis három esztendő óta nyilván tartanak egy köröszt, melyet a csernovitzi rendőrség adott ki az egész világra szólóan. Ebben felszólítja a hatóságokat, hogy az ottani országos törvényesek fegyházából 1909. június 4 én megszökött öt fegyenc, tartóztassák le, ha területükön elfognak. Az öt szökevény közt van egy Ádám Tódor, illetve Avram nevű nemzetközi zsebtolvaj, akit három évi súlyos börtönre ítéltek lopás miatt. Az életkor, a személyleírás és név, keresetnév kivételével, a foglalkozás, mind egyeztek. Ádámnak ekkor a szökevény társai voltak: Gramadzova Alexa halálraítélit rablógyilkos, Landes Herman zsebtolvaj, Frundja Titusz tolvaj és Kireliu Stéfán nyolc évi fegyházra ítélit gyilkos.

A főkapitány Budapestre sürgönyözött, mert a fővárosi rendőrség utján adta ki a csernovitzi rendőrség a maga köröszt, a azt a kérdést intézte, vajon fenáll-e még a körösztény, vagy pedig időközben elfogták-e Ádámot a halga, akkor az Aradon letartóztatott zsebtolvaj nem azonos a szökevénygyal.

— Tisza István az árvákért. Kaposvárról jelentik: Április 28 án lesz Kaposvárott a Calvineum ünnep, amelyre Tisza István gróf, Herczeg Ferenc, valamint Antal Gábor és Baltházár Dezso református püspök megígérték részvételüket.

— Vilmos császár látogatása. Berlinből jelentik: Vilmos császár holnap este hetedik órakor elutazik Bécsbe. Kiséretében lesz Ágost Vilmos herceg és felesége, valamint Viktória Luíza hercegnő. Vele lesz továbbá Fürstenberg Miksa Egon herceg. A katonai kíséreten kívül a császárral utaznak a középponti hivatalok főnökei, a katonai és a polgári kabinet tisztviselői, a külügyi hivatalt Henis követfogják képviselni. Mínt hogy a császárné ezuttal nem megy Karlsruhe, a kíséret a rendesenl sokkal kisebb lesz. A császárné egyelőre Berlinben marad, hamburgi utazásáról lemondott és csak április 19-én megy fődóháználát végett Naubheimba.

— Kitüntetett táblai tanácselnök. Budapest-ről jelentik: A király Urbán Adolf nagyváraditől táblai tanácselnöknek nyugalomba vonulása alkalmából a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta.

— Pranger lemond? Budapest-ről jelentik: Egy előkelő budapesti pénzintézetben ma reggel oly tartalmu bizalmas jellegű távirat érkezett, hogy Pranger, az Osztrák Magyar Bank vezérigazgatója egy-két napon belül beadja lemondását. A lemondás oka, hir szerint, az osztrák kereskedelmi kamarában elhangzott vádakban keresendő és abban a körülményben, hogy a censura Pranger indítványára visszautasította egy nagyon előkelő bécsi bank váltóanyagát. A lemondás hírért fantáziákkal közöljük, mert illetékes helyen nem erősítették meg. Megjegyzendő, hogy Pranger egyszer már kérte nyugdíjaztatását, de a főtanácsos kérelmére megmaradt állásában. Ezt akkor hivatalosan is jelentették.

— Új gyógyszerintézet Aradon. A belügyminiszter ma érkezett leiratával arról értesítette a város közönségét, hogy Vajdits György lippai gyógyszerintézet vezetőnek engedélyt adott az Urbán Iván- és Választó-utcák sarkán gyógyszerintézet nyitására. Vajdits még 1910-ben adott be a városház gyógyszerintézet nyitása iránt kérelmet, de a közgyűlés elutasította és azóta is minden ilyen kérelmet visszavetett. A miniszter most a város megkérdezése nélkül adományozta el a tizenegyedik gyógyszerintézet jogát.

— Az olasz király és az aradi vívőmester. Viktor Emánuel olasz király ellen intézett gyilkos merénylet nemcsak a kék egű Itáliában keltett megdöbbenést, hanem a világ minden táján lakó olaszok között is. És ahol olasz szív dobog, mindezt az öröm érzése fakadt: föl arra a hirre, hogy a király sértetlen maradt. Mert ezek a fekete jarcu, villogó szemű emberek abban hasonlítanak a magyar fajhoz, hogy bárnová veti őket a kenyérért való harc hulláma, mindig haza vágnak. Maione Vincenzó, az Aradon megtelepedett kiváló olasz vívőmester már több mint másfél évtizede él hazájától távol, ám azért minden idegezzám a dalos olasz honhoz köti. Izgatottan lesi a hazulról érkezett háborús híreket s most, hogy az olasz király ellen intézett sikertelen merénylet híre megérkezett, határtalan boldogságában szívtelvi hódolattal köszöntötte Viktor Emánuel, szerencsét kívánva megmeneküléséhez. A nemzeti király kiérzi a szeretetet a szűkszavú táviratokból is. Kiérzi és válasza méltatja. Az egyszerű vívőmester ma ezt a sürgönyt kapta: *Cav. Majone Arad. Augusto sovrano ringrazia del cortese pensiero. Ministro Mattioli.* (Magyarul: Az uralkodó ő Felsége köszöni az udvarias figyelmet. — Mattioli a királyi haz minisztere.)

— A márkli és a színésznő. Rómából jelentik: Egy nápolyi szállóban Volpicelli Márk márkli és egy fiatal szöke asszonyt halva találtak. Még nem állapították meg, vajjon a márkli az asszonyt, vagy az asszony a márkli ölte meg. Az asszony Adamkeit Jozefin huszonnyolc éves német színésznő, aki Berlinből érkezett Nápolyba.

— Halál a szerelem miatt. Bécsből jelentik: Czanek Ferenc jogász, egy dugdagad komáromi gyáros fia, ma este a Wiednergürtelen levő lakásán agyonszúrta magát. Hátrahagyott leveléből kitűnt, hogy a szerencsétlen fiatal ember a Karltheater egyik kórstanójába volt reménytelenül szerelmes.

— Luíza hercegnő pere. Brüsszelből jelentik: Luíza hercegnő főbűnbűnt jelentett be az atyja után maradt hagyaték dolgában hozott ítélet ellen. A hercegnő elutasította az állam ajánlatát, amellyel jelentékeny összeget kínált neki assal a főtétellel, hogy ha környezetétől megváljak.

— Eladott aradi kávéház és szálloda. Május elsején gazdát cserél az aradi gontyok kávéháza: a Hungária. Vermes Ildor, a Hungária kávéház jelenlegi tulajdonosa, aki a múlt év nyarán vette meg a kávéházat, 110.000 koronáért adta el azt Marnosi Grasson marosvásárhelyi kávéháznak. Vermes még május elsejéig vezető neve alatt az üzletet. — Új gazdát kap a Vasa-szálloda is. A szállodát nemrég Mihályi Gyula sukkéss vásárolta meg ösvegy Vas Mátyásnédtól. Mihályi, akit üzlete eléggé elfoglal, nem vehette maga a szállodát és ezért bérletet keresett. Most asután Lőrinczy János és sógora Nagy Lajos, a Vadászúrt vendéglő tulajdonosai május elsejétől tizenkét évi tartamra bérbevettek a szállodát. A Vas-szállodát és kávéházat május elsején bezárfák és többé meg sem nyitják. Májusától augusztusig nagy szabásu renoválást végeznek az üzletben. Átalakítják a szálloda helyiségeket, átalakítják a kávéházat is és a szálloda Deak Ferenc utcai épületét teljesen összekapcsolják a Zrínyi utcára nyíló Vadászúrt áteremmel. A fényesen berendezett, modernül felszerelt, lifttel, vendéglővel, kávéházzal rendelkező szálloda Nagy Lajos vezérése alatt augusztus elsején, mint Vadászúrt szálló nyílik meg újra.

— Fegyházra ítélit Braganza herceg. Londonból jelentik: Braganza Lajos Ferdinánd herceget, Manuel exkirály nagybátyját, homoszekszuális ügyei miatt a leldi törvényszék tíz évi fegyházra ítélte.

— Halálugrás. Bécsből jelentik: A második kerületben ma reggel megrendűt dolog történt Weichener Albert utazónak felesége, a harminc éves Paula, két gyermekével, a kienes éves Pállal és a három éves Egonnal harmadik emeleti lakásának ablakából leugrott. Weichenerné néhány hét óta betegeskedett a ágynban fekűdt. Amikor ma reggel fölébredt, arra kérte ápolónőjét, aki egyáttal ott, hogy teát hozzon neki. Az ápolónő kiment a szobából és minelyt távozott, az asszony fölkelet agyából és azt mondta nagyobbik fiának, hogy vele hajjon meg. Pál segítségért akart kiáltani és azt mondta anyjának, hogy nem akar meghalni. Erre a beteg asszony fölkelet kisebbik fiá, az ablakhoz rohant vele és gyermekével együtt leugrott az utca kövesetére. A nagyobbik fiu egy pillanatig habozott, asután ő is leugrott az ablakból. Az anya és kisebbik fiu azonnal meghalt, a nagyobbik fiu súlyosan megsérült.

— Az öngyilkos színésznő büne. Newyorkból jelentik: Cardon Blanche színésznőt azon érték, amint Newyorkba érkezett akart össmpézani. Letartóztatják a a színésznő a börtönben folakasztotta magát. Hátrahagyott levelében bevallotta a csempézést.

— Kiutasított pénzügynök. Temesvárról jelentik: A budapesti és bécsi rendőrség már régebben eljárás folytatott Neurath Edgár és Schillinger Zsigmond ügynek ellen, kik különféle reklámhirdetések útján oapták be a hiasekeny embereket. A jelen társaság körülbelül egy hónap előtt Temesvárra tette át székhelyét. Hypothekar-Verkehrsbureau Temesvár hangzatos cég alatt német lapokban, jobbra Bécsben és Pozsonyban tette közzé hangzatos hirdetését. Valaki azonban — ugylát-szik, a becsapottak sorából — élénk figyelemmel kísérte a szökevényes működését és figyelemstől levél érkezett Kreosányi budapesti detektívönköhöz, hogy a fődadarak Temesvárt boldogítják jelenlétüket. A budapesti rendőrség átrata alapján Mike Gábor dr. rendőrkapitány csakhamar kinyomosta, hogy Schillinger Zsigmond a belvárosi Báthory-utca hét szám alatt lakik. Pozsonyból velezött szeretőjével együtt. Schillinger tagadta a terhére rótt eszámokat, létfontosságát nem tudta azonban semmiféle tisztoszege keresetforrással sem igazolni. A rendőrség Schillingeret, mint alkalmatlan idegent, kiutasította Temesvár területéről.

— Felfüggesztett szakszervezet. Budapestről jelentik: A belügyminisztérium ma a pékségek szakszervezetét felfüggesztette. Tudvalevőleg a pékségek tavaly hosszas sztrájk után tartva egyességet kötöttek, nemrégiben azonban a pékségek sztrájkba léptek. Mert az utóbbi időben zavargások fordultak elő, a belügyi minisztérium ma felfüggesztette a szakszervezetet és a rendőrség az est folyamán a hivatalos helyiségeket bezárta.

— Wiener Gyula dr. kiváló aradi fogorvos — tekintettel elfoglaltságára — mai naptól kezdve reggel 7 órától rendel és kéri a vidéki pácienseket, sziveskedjenek őt telefonon (768) vagy levélileg bejelentelésekről egy nappal előbb értesíteni.

— Szabadulás a börtönből. Berliából jelentik: Wolf Metternich grófot ma délután három órakor bocsájtották szabadon. Bár csak egy heti foghátra ítélték vizsgálati fogsága öt negyed évig tartott. A fogház előtt felesége várta. A gróf legközelebb szanatóriumba vonul.

— A brutális rendőrfogalmazó. Kolozsvárról jelentik: Szvacsina Géza kolozsvári polgármester Schiller Eda rendőrfogalmazót, aki tudvalevőleg brutálisan inzultálta Nagy Lajos hírlapírót, mikor az nála egy ügy iránt érdeklődött, állásától felfüggesztette és egyúttal elrendelte a bünyádi és fegyelmi eljárást megindítását.

— A „Simay“ féle gőzfürdőben vasárnap nap a nagy uszoda kellemes meleg vízzel rendelkezésre áll a tisztelt közönségnek. 953

— Elite és Revue Parisienne párisi divatlap tavaszi és nyári száma színes képekkel és magyar szöveggel, kapható Juhász és Társa modern könyvesházában Andrassy-tér 16. sz.

— Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges. 6881

— Revue Parisienne. Nagy tavaszi divatalbum 2 kor. Saison Parisienne tavaszi divatalbum 1 kor. 50 fillér. Kapható Aradon Ingusz I. és Fia egnél Waitzer János-utca.

— Üzleti könyvek, u. m. straszák, naplók, főkönyvek, másoló könyvek, a legmodernebb irodai cikkek, mindenféle papíráruk nagy készlete. Az összes könyv- és hangjegyzékek raktáron. Nagyválasztéku könyv- és zenemű antikvárium. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár és zeneműkölcsonzó intézet. Kerpel Izónál, Aradon. Telefon 385. 4871

TARKASÁGOK.

(Vigyázat! Hátha örült!) A kávéházi törőasztalnál Popovics Basku esetéről beszéltek. Az időse, de duagazdag bácskai földbirtokos szegény leányt akart feleségül venni, mi sem természetesebb tehát, mint, hogy a családja örültek házába zárait.

A kávéházban nagy vitakoszorú folyt a dologról, de leginkább a kór-rajznak azon részéről, a mely szerint a beteg nem tudta többször egyhásonként az szót mondani, hogy „titoknokoknak“. És mintán az nem tudta hiba nélkül megtenni, konstatálták a demenciát.

Mintán jól letárgyalták az ügyet, a társaság egyik tagja, ki villanytelepi tisztviselő, menni készült. Odahívatta Mátyást, a tehetséges fizetőpincért az asztalhoz a már le is tette az asztalra a huzsonhat krajcárt. Hirtelen azonban eszébe jutott valami, rátette kezét a pénzre a szigorúan részölt a főúr:

— Kérem, mondja gyorsan egymásután egy párszor „titoknokoknak“!

— De, kérem!

— Mondja csak, mert különben nem fizetek!

— De kérem, miért?

— Hátha nem tudja mondani? Akkor maga örült és akkor rajtam újra bevesszék a kapuciner árát, mert nem érvényes a fizetés!

(Az indiszkrét levélolvató) A Városi kávéházban egyik íróasztal mellett levelet írt egy aradi értékpapírügynök. Ilyenfajta annyi van Aradon, hogy még akkor sem áruolom el kiletét, ha megmondom, hogy állandóan erős szemüveget visel, de parókat nem.

Levélírás közben a háta mögé állt valaki. A „valaki“ úgy látszik nagyon kíváncsi lehetett, mert belebámult a levélbe. Az ügynök bosszusan abbahagyta az írást:

— Nem folytathatom tovább az írást, mert valami piszok, szemtelen fráter belebámult a levélbe...

A kíváncsi felháborodva fordult a levélíróhoz:

— Hogy mer maga engem szemtelen fráternek nevezni, hiszen nem is néztem a levélbe!

Az ügynök nyugodtan válaszolt:

— Hát akkor honnan tudja, hogy szemtelen fráternek neveztem?

(Üzletnyitás.) A törvénytörés épülete előtt találkozott két csavargó. Az egyik, aki épen aznap mondotta fel a kosztot az államnak, örömmel üdvözölte a társát:

— Hogy vagy, hogy vagy? Mit csinálsz?

— Köszönöm, jól! Bankot nyitottam Budapestben!

— Ugyan menj, nekem akarsz ilyen tésztákat beadni! Szépen vagy te olyan gazdag! Mivel nyitottál volna te banküzletet?

— Hogy mivel! Ez is egy kérdés! Természetesen feszítővassal!

VÁROS ÉS MEGYE.

Harc a vízért.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 21.

A város és a vízműtársaság közötti per elhuzódásának káros következményeiről nem kell szót felesérelni, mert azt mindenki ismeri. Ennek az áldatlan állapotnak a folytató értekezésben élő közönség épen ezért nagy megelégedéssel fogadta a városnak azt a bátor lépését, amelyet akkor tett meg, mikor elhatározta, hogy tekintet nélkül a per kimenetelére a város a maga költségén önálló vízművet létesít a Ferenc József városrészben, hogy végre a paragon heverő és több millió értéket képviselő telkek elafását megkezdhesse és a városrész kiépítését elősegítse.

A város mérnöki hivatala meg is van bízva az előmunkálatok elvégzésével. Azok már oly stádiumban vannak, hogy megérették a szakbizottságok és a tanácsi tárgyalásra. Azonban a város tisztügyiészti hivatala nem tartja olyan könnyen megoldhatónak a kérdést, mert úgy látja, hogyha a város meg is építene a vízművet, nem érne el vele célt, mert a zárgondnok nem lenne rábirható, hogy a város visszaküldését a gondjaira bízott kutakból ellássa. Ilyen értelemben Jagessy Károly dr. tb. főügyész előterjesztést is tett a polgármesternek és azt javasolta, hogy miután a mérnöki hivatal pontosan megállapította, hogy mennyi vízre lenne szüksége a Ferenc József városrésznek, eme számítások alapján keresse meg a város az aradi királyi törvénytörést és kérje meg azt, hogy a zárgondnokot a szükséges vízmennyiség kiszolgáltatására felhatalmazza, illetve utasítsa. A vízet természetesen a város vásárolja a vízműtől és az egyes hátulajdonosokkal szemben aztán ő szerepelne elárúsító gyanánt.

Vitás törvényhatósági tag. Arad város igazoló választmánya szombat délután ismét ülést fog tartani, hogy egy fontos ügyben határoson. Hady Antal azt kérte a múlt év novemberében, mikor a virilisek névjegyzékét összeállították, hogy feleségek ingatlansai után

fizetett adóját számítsák az övéhez és ezek alapján virilis jogu városatya legyen. Ez a kérvénye akkor érkezett be, amikor az igazoló választmány három napig tartó ülésében csak a beadványokat tárgyalta, amelyek különböző címeken az adók kettős beszámítását kérték, tehát a kérvények beadására kihirdetett időpont után. Az igazoló választmány elkészítettnek mondotta Hady kérelmét, nem is vette őt fel a jegyzékbe, ugyanígy bánt el vele a bíráló választmány is. Panasz folytán az ügy felkerült a közigazgatási bírósághoz, amely helyt adott a panasznak és kimondotta a ma leküldött ítéletben, hogy az igazoló választmány ülései alatt beérkezett kérvény figyelembe lett volna veendő és kimondotta továbbá, hogy Hady Antal felesége adójának beszámítása után 2327 korona állami adó alapján az 1912. évre összeállított virilis lajstromba a megfelelő sorrendben felveendő. Az igazoló választmány most azt fogja eldönteni, hogy Hadyt kiene a helyére sorozzák be. Sorrend szerint Mayer Miksának ki kellene maradnia, hogy Hady bejusson. De Mayer jogosan vitathatja azt, hogy őt nem szabad kihagyni, mert őt törvényes időben igazolta a közgyűlés.

PATYOLAT TISZTASÁG

és a legkellemesebb frissesség jellemzi a

Sunlight Szappannal

kezelt ruhaneműeket. Gyorsan tisztít, kiméli a szöveteket és a színeket. Maró alkatrészekről mentes, ezért a legjobb biztosíték ruháink időelötti elromlása ellen.

Lever & Co., G.m.b.H., Wien III.

6801

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZIEKEDÉS.

— Az aradi gyorsvonatok büffékoscsija. Az aradi kereskedelmi és iparkamara arról értesült, hogy az Aradról reggel hat órakor Budapestre induló és a Budapestről délután öt órakor Aradra induló gyorsvonatoktól el akarják venni a büffékoscsikat. A kamara terjedelmes beadványban arra kéri az ügyvezetőséget, hogy a büffékoscsikat hagyja meg ezen a két vonaton, mert ezzel emeli a vonatok forgalmát. Egyben azt is kéri a kamara, hogy ezen a két gyorsvonaton használt régi kocsi helyett négy tengelyű kényelmes kocsiat járasson az ügyvezetőség. Ezt a fölterjesztést, amely kétségtelenül a közönség érdekeit szolgálja, jóindulatába ajánljuk az illetékes tényezőknél.

— Vasuti díj szabási tanfolyam. Az aradi kereskedelmi és iparkamara ezúton hozza az érdekeltek tudomására, hogy a helybeli ipari és kereskedelmi vállalatok tulajdonosai és tisztviselői számára, az év április havában egy szakértő vasuti tarifőr vezetés mellett vasuti díj szabási tanfolyamot rendez. Jelentkezéseket a kamara irodája az év március hó 31-ig fogad el. A hallgatóknak csupán 20 korona tandíjat kell fizetniük.

Budapesti áru- és értéktörzs.

Távirati tudósítás.

Budapest, március 21.

Készáru.

Amerika egynyelccaddal olcsóbb. Kínálat korlátolt, vételkedv nincs, 3 ezer mm. 5 fillérrel olcsóbb.

Hatalárús.

Déli árszám 3 órai árszám

Baza 1912. április 11.39—11.40 11.43—11.44
Baza 1912. májusra 11.41—11.42 11.44—11.45
Baza 1912. októberre 10.70—10.71 10.74—10.75

Női és leány gyapju kötött kabátok (Paletote)
 minden színben a legnagyobb választékban.
Női kabátok 9—9.50 koronától — leány
:: kabátok 5—5.50 koronától feljebb ::

Bársony Andor
 harisnya-, kötött és szövött-
 áru üzletében kaphatók ⁵⁹⁶¹
 Arad, Szabadság-tér 17. sz. Telefon 642. sz.

Rosa 1912. áprillisa	9.89—9.90	8.81—8.92
Rosa 1912. októberre	8.70 8.71	8.73 8.74
Vengeri 1912. május	8.68 8.69	8.72 8.73
Zab 1912. áprillisa	9.80—9.81	9.82 9.83
Zab 1912. októberi	8.35—8.36	8.38 — 8.39

az árak 50 kilóként számítva.

Budapesti Értéktőzede (Táv. jelentés)
 — Március 21. —

Magyar aranyjárdék 4%	909 70
Magyar koronajárdék 4%	89 70
Magyar koronajárdék 3 1/2%	77 80
Magy. földterem. kötvény 4%	90 50
Horvát-szlavon földterem. kötvény	82 25
Magyar nyereséysorsjegy köleső	15 —
Holland. és osztrák sorsjegy köleső	149 —
Osztrák járadék papírban	90 —
Osztrák járadék esőbe	13 10
Osztrák járadék aranyban	4 40
Osztrák koronajárdék 4%	99 10
1880. évi osztrák államsorsjegy	159
Osztrák-magyar bankrésvény	19 65
Magyar hitelbank-résvény	855 50
Osztrák hitelintézet részvény	651 25
Osztr.-magy. államvasúti részvény	783 75
80 frankos arany (Napoleonkor)	12
Német birodalmi márká	17 —
London vista	241 3 1/2
Páris vista	25 62 1/2
90 márkás arany	28 09

Felelős szerkesztő:
Bolgár Lajos.

NEMZETI SZINHÁZ

Péntek, 1912. március hó 22-én

C bérlet C bérlet

Györgyike, drága gyermek.

Színmű 3 felvonásban. Irtó: Szomori Dezső. Rendező: Kasztler Ede.

SZEMÉLYEL:

Mikár Ferenc	Várnai Jenő.	Tersánszky	Dr. Beregi S.
Mikár F.-né	Benkőné.	Glanz Hugó	Vas Jenő.
Györgyike	Harmath J.	Pavics Lóri	Follinusné.
Anna	Kapornay J.	Ida leánya	Nógrádi M.
Stefi	Vendrey V.	Sofför	Keiler István.
Hübner Félix	Kasztler Ede.	Halász	Cseh Ferenc

Kezdete este 7/8 órakor.

URANIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Ma pénteken, 1912. március 22-én:

1. Tragédia a tengerparton. Dráma. — 2. Amália papagája. Humoros. — 3. Az elhagyott gyermek. Dráma. — 4. Pajkos Frioi. Humoros. — 5. A osavargó kutyája. Dráma. — 6. A szimuláns. Humoros. — 7. Kérdélem a választásért. Dráma. — 8. Terepszemle repülőgépről Természettudományi remek felvétel.

Előadások d. n. 1/2 órától kezdve este 11 óráig. — Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér. — Az előadásra bármikor be lehet menni.

'HÁREM'

a legjobb gummi,
 1 tucat 4 korona.
 Aradon egyedül
TÖRÖK A. ÉS TÁRSA
 drogeriájában kapható.
 ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 20. SZÁM.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.
 Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.
 Ma pénteken, 1912. március 22-én:
 Legújabb Nordisk sláger.

1. Mozgófényképujság. Aktuális. — 2. Te csak hallgass! Képregény. — 3. Echternachi körmenet. Látványosság. — 4. A fotografus. Vigjáték. — 5. Vámpirlánc. Szexciációs társadalmi dráma 2 felvonásban. Sláger kép.

Az előadások kezdete délután 1/2 órától folytatólagosan 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér. III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér. — Hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni. — Müsort ingyen kapn. a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatári — Buffet.

NYILTTÉR.*

GYÖRGY

NŐI FELÖLTŐ-ÁRUHÁZA

ELEGÁNS ANGOL RAGLÁNOK, SZABOTT ÁRU
BELYEM- ÉS STAMINE-KÖPENYEK,
POSZTÓ FELÖLTŐK,
LEÁNYKA-KABÁTOK, SAJÁT MŰHELY
GYERMEK-KABÁTOK,
ANGOL COSTUMEOK,
TROTTEUR-COSTUMEOK,
LEÁNYKA-COSTUMEOK, TELEFON 855
DIVATALJAK.

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 8. SZÁM

A MŰHŐZS-TEMPLOMMAL SZEMBEN

Otthon is lehet igen jó ízű
RUMOT készíteni
a nálunk kapható
COMPOSITIOVAL.

Török Andor és Társa
drogeria és illatszer üzlete
Arad, Andrassy-tér 20. sz.
 Telefon szám 900. Telefon szám 900.

Kéпкиállitás

az aradi mérnök- és építész-egylet helyiségében a Központi megnyílt, hol 3000 darab szállodában művészi festmény **megnyílt**, művészi festmény **jutányosan eladatik.**
Nyitva: d. e. 9-től 1-ig, d. u. 3-tól 6-ig.
A kéпкиállitás f. hó 22-én zárul. — Be- lépti-díj nincsen.

A kiállított képek az alanti festők művei: Kézdi-Kovács László, Neogrady Antal, Sz. Kunka Jenő, Nádler Róbert, Deák Ébner Lajos, Rozenmayer I., Hercz Cezár, Hejer Arthur, Margittay Tihamér, Telkesy Valér, Pap Emil, Papp Sándor, Berkes Antal, Németh Bertalan, Szász István, Czencz János stb. 1603

EAU de COLOGNE.

Rendkívül finom, igen tartós illatu kölni víz.

Török Andor és Társa
 drogeria és illatszerüzlete ²³¹
Arad, Andrassy-tér 20. sz.
 Telefonszám 900.

Braun M.

ferfi- és fiugyermek-ruha áruhaza.
Arad, Jozsef főherceg-ut 3.,
(a Kossuthszoborral szemben.)

Nagy választék ill. 8802 Olcsó árak ill. Külön osztály mértékszerinti rendelésekre.

KÁVÉ

nyersen vagy frissen pörkölve.

TEA

legfinomabb fajokból keverve.

RUM

eredeti és saját töltésű üvegekben csakis az

ATLANTIKA

KÁVÉ és TEABEHÓZATALNÁL

Arad, Andrásy-tér 20. sz. a. kapható.

Telefon 609. szám.

VILÁGHIRŰ MŰVÉSZNŐK

- Ivonne de Treuille,
- Arnoldson Sigrid.
- Medgyaszay Vilma,
- Szamosi Elza,
- Petráss Sári.
- Fedák Sári,
- Berky Lili stb.

mind, mind az egész ország hölgyközönsége csakis Dr. BIRÓ-féle törv. védett

Havasi gyopár krémet

használ.

Nagy tégely. 1 kor. || Szappan . . . 70 fill.
Mossóvíz . . 1 kor. || Puder . . . 1 kor.

Főraktár: 5093

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVÁR.

Aradon kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

!! FIGYELEM !!   !! FONTOS !!

Asztalos, építető és építész urak figyelmébe ajánlom újonnan alapított

1431

épület és portál üvegezési vállalatomat.

Vállalom minden e szakba vágó, a legkisebb javítástól, a legnagyobb építkezési munkáig való szakszerű pontos és rendkívül olcsó árak mellettli eszközlését ajánlja:

Tessék ajánlatot kérni. Munkáiban való meghívásra személyes tiszteletemet teszem. Különös nagy súlyt fektetek vidéki munkák pontos eszközésére. Kitűnő referenciák. Nagy raktár bel- és külföldi mindenféle táblauveg, tükör és képekben.

Egyedül üvegező asztalosok és üvegeseknek legjobb és legolcsóbb táblauveg beszerzési forrása. Vaszon és nád ablak-rolettákat nagyon olcsón szállítok.

FRIED FERENC, ARAD.

Gr. Apponyi Albert- (Boczkó)- ut 15., 16-ik szám.
Steiner József műépítész ur új házában.   Telefon szám 909.

Szalkai Arminné

hímző és fehérneművállalat

Arad, Weitzer János-u. 13

Női, férfi és gyermek kelenték készítése rövid idő alatt a legfinomabb hozzávalókkal, elsőrendű kivitelben készülnek. 4091

Szines és fehér hímzések ugyazintén fehérnemű varrások olcsó árban készülnek.

Alkalmi ajándéknak nagyon alkalmas finom vaszon zseb kendők, slingelt vagy zsuozott szel-let, hímzett sarkkal tetszés szerinti monogrammal 80 krajcárért kapható. Óriási választék.

Ne mulassza el

senki

Nassan R.

eső- és napernyő üzletét Szabadság-tér 19. felkoresni, ahol a párisi újdonságok és a legújabb divatu saját készítményű nap- és esőernyők a legjutányosabb árakon kaphatók.

Javításokat és áthuzásokat a legolcsóbb áron eszközölök.

Kiváló tisztelettel

Nassan R.

Aradon, Szabadság-tér 19. sz.

Tejleves, kása, kenyér, kéksz, gyümölcs és tej

olyan ételek, a melyekkel a zsenge gyermek fejlődését erőteljesen előmozdithatjuk. A hus és a komplikált ételek értéktelenebbek a gyermek szervezetére nézve, mint gondolják. Adjon a gyermeknek mindennap puddingot Oetker dr. puddingporából a 12 fillér, tejjel és cukorral elkészítve, vagy gyümölcsessel, gyümölcsnedvvel vagy káácsot és tésztát Oetker dr. sütőporával. A kitűnő eredmény bámulatba fogja ejteni. Oetker dr. preparátuma receptkönyvvel együtt mindenütt kapható. Irodalmát ingyen és bérmentesen megküldi:

Oetker A. dr. Baden-Wien

Vigyazzon, hogy valódi Oetker dr.-féle port kapjon. 961

THE VERA

Amerikanischer Schuh

A Jelenkor legelőletesebb legkényelmesebb és legtartósabb

cipője

urak, hölgyek és gyermekek részére.

Kérjen képes árjegyzéket.

Made by Rice & Hutchins Boston, Mass. U.S.A.

Egyedüli raktár:

Buchsbaum és Társa Arad.

Telefon 442.

1861

Telefon 442.

Ablaktisztító vállalat

átvétel!

1477

A nagyközönség szives tudomása hozom, hogy a Soós-féle ablaktisztító vállalatot

átvettem. Elvállalok mindennemű ablak, tükör, kilincs és egész lakás (évi vagy havi tisztítását, ugyszintén parketta-beerezéseket a leggondosabb kivitelben, igen jutányos ártan. Üzletelvem, hogy figyelmes és gyors kiszolgálással megrendelőmet legjobban kielégítem. Szives pártfogást kér

German Demeter
Mikes Kelemen-utca 12. sz.

Szőlőtelepítők figyelmébe!

Kitűnő minőségű szőlő-oltványok ezre 150 korona.

Ne vegyen addig,

míg tőlem árjegyzéket nem kér. Az összes bor-és csemege-fajokból szállíthatok Riparia Portalis és Monticola alanyon.

Rendelésnél 1/8 előleget kérek. 1611 Cím:

Nagy M.

Marosvásárhely.
Gecse Dániel-utca 39.

5176/1912. kh. sz.

Hirdetmény.

Frick József aradi lakos a Nyomásközdülőben lévő földjén tégláégető körkemence és villanyüzemű téglagyár felállítására telepengedély iránt folyamodván, az 1884: XVII. t. cz. 27. §-a értelmében a telep helyszín tárgyalására határidőül folyó évi április hó 2 ik napjának d. e. II órájára kintüzetik, amelyre az érdekeltek ez uton is meghivatnak azon észrevétellel, hogy a telep helyszín és tervrajza, valamint az üzem módjának leírása

a kapitányi hivatal ipartügyi osztályánál folyó évi április hó 2-áig, mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező s a netáni észrevételek írásban, ugyanott előszóval pedig a helyszíni tárgyalás alkalmával megtehető, mert amennyiben ilyenek nem emeltnének s ha köztekintetek gátlólag fel nem merülendnek, a telep engedély az idézett törvény 30 §-a rendelkezéséhez képest ki fog adatni.

Arad, 1912. évi március 16-án.

Greón,

h. főkapitány.

1818

Megszűnik

Németh István női és férfi divatáruháza

ARAD, Andrassy-tér 20. szám alatt.

(Fischer Eliz-palota.) Kérem cégemet nem összetéveszteni. Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek. Tavaszi árjegyzék. Mintákat díjmentesen küldök. Választékot utánvétellel küldök és utánvétellel veszek vissza. Csak rövid ideig.

Alkalmi áraink a következők:

- 1 vég kelengyevászon 23 mt. vég K 11.50
  - " angol fonal " " K 12.50
  - " szépesi vászon " " K 11.—
  - " lilium vászon " " K 17.—
  - " paplan lilium 14 mt. vég K 27.50
  - " lepedő angol " " K 26.—
  - " alsó lepedő " " K 14.—
  - " alsó lepedő " " K 16.50
- Alsónadrág cöpper, méter ár 70, 80 fill.

A szövet osztály árai:

- Sima lüszter, teget, fekete, méter ár K 1.50, 120 cm. szél.s.
- Chewiot minden színben 120 cm. széles, méterje K. 1.60.
- Bojhos angol kelme costumökre gyapju 140 cm. széles 2 K-tól 3.50-ig.
- 140 cm. széles tegeth, fekete sima angol costum kelme 2.70-től 6.— K.
- Gyapju delainek 1 K-tól 1.30-ig
- Fekete clott alsó szoknya K 2.50.
- Szines lüszter alsó szoknya volt ára 14 kor. most 5.50 kor.
- Női harisnya, fekete, barna K —.38
- Férfi sokni, fegyházi kötés K —.34
- Női selyem harisnya, fekete K —.78
- Női harisnya, ajour fekete K —.68

Külön kiemelem, hogy nagyobb tári kedvezményben részesítem a mélyen tisztelt vevőimet.
Árak korona értékben.

Kézimunka minden árban:

- Futó rajzolt K —.60.
- Futó kezdve, anyaggal K. 1.80
- Maderia futó, millió, rajzolt K 1.70
- Tálcakendők 10 fillertől feljebb.
- 1 drb. dísz-párna töltve, montirozva K. 6.50.
- 1 drb. congré futó, millió rajzolt K —.80
- 1 pár csipkefüggöny 6 koronától, 12 koronáig.
- 1 drb. női himzett ing kézi himzéssel K. 2.90.
- 1 drb. női himzett vászon ing kézi himzéssel K. 3.50.

Selyem osztály:

- 1 méter szines taftt elsőrendű minőség K 2.40.
- 1 mtr. fekete taftt K 1.80, 2 K, 3-ig.
- Blous seymek szines csikos, kockás K 1.80-tól. 2.90 K-ig.
- 1 drb. selyem nyakkendő K — 58.
- 1 drb. himzett csipke sál K 5.50.
- 1 drb. túll sima sál K 5.—
- 1 tucat férfi vászon zsebkendő K 6.50.
- 1 tucat női vászon zsebkendő K 6.—
- 1 drb. nyári paplan K 1.70.
- 1 drb. nyári paplan prima minőség K 2.45.

bevásárlásnál 5 százalék pénztári mélyen tisztelt vevőimet.
Csak április 15-ig.

Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket

esillárokkal

együtt kedvező ártól feltöltök

KOCH DÁNIEL

Világosodás telephelyen szerelt vállalatok

Arad, Deák Ferenc-utca 42.

Földhitel- és ingatlanforgalmi iroda

ARAD, Varjassy-utca 18. szám.

Lebonyolít a leggyorsabban földbirtokok, szőlőbirtokok és házak adás-vételét. Új kölcsönöket és fennálló drága kamatu kölcsönök convertálását 4%—6% kamat mellett eszközli. Földbirtokokat az ország bármely részén magánvételre és parcellázásra veszünk. 1187
Telefon 642. 1187 Telefon 642.

Tömeges olcsó vétel és feltűnő olcsó elárusítás az alanti árukban.

Angol férfi és női szövetek, francia Grenadin, gyapju Delének, angol Zephirek, selyemvásznak minden színben. Damaszt asztalneműk és ágykészetek a jaurral, törülközők, pamut vásznak, valódi rumburgi vásznak, szőnyegek stb. stb. Mindezen cikkek feltűnő olcsó árban lesznek elárusítva.

MAUTNER R.

olcsó áruháza.
Hunyadi-utca 1. szám alatt.

5621

Mesés szép lesz az a hölgy

aki a **HAJÓS-féle Ibolya Cremet** használja. Az arcbőrt vakító fehérre varázsolja. Eltünteti mindenféle arctisztatlanságot egy csapásra.

Ára egy tégelynek 1 kor., Ibolya hölgyper 1 kor. 20 fill. Ibolya szappa 70 fill.

Kapható a készítőnél: **HAJÓS ÁRPÁD**

A legkitűnőbb hatású nyálkaoldó

köhögés és rekedtség elleni szer a **Tussinál cukorka**, ára egy nagy doboznak 60 fillér és a **Tussinál thea** á 1 doboznak 50 fillér. — Kellemes ízénél fogva bárki legszívesebben veszi be.

gógyszertárában **ARAD, Andrassy-tér 22. sz.**

Villamos-
felszerelések,
electromotorok
legutányosabban
Kalmár Józsefnél
kaphatók 1871
Aradon, Salac-u.

Brünniszövetek
urt ruhák elkészítésére legolcsóbb gyári árakon kaphatók.
ETZLER és DOSTAL cégnél
BRÜNN 41. 5791
A tanítói szövetség és az állami tisztviselők egyesületének szállítója. Ha direktre a gyárból veszi a fogyasztó ezen szükségletét, sok pénzt takaríthat meg. Mindig új, modern szövetek mindenféle áron. A legkisebb méretet is küldjük.
Dus minta választék megtekintésre bérmentve küldeték. **ET**

ALAPITTATOTT 1889-BEN
Várhol László

url és női cipész Arad, Weitzer János-utca 2. szám. (Minorita-palota.)

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy a tavaszi időnyre már megérkeztek a bőrkülönlegességek. Elvállalok a legújabb divat szerint férfi-, női- és gyermek-cipők készítését valamint Orthopäde-cipőket fájós lábakra. Megrendelések 48 óra alatt eszközöltetnek. Visszamaradt cipők jutányos áron kaphatók. Becses pártfogást kér a legmélyebb tisztelettel :-:

VÁRHOL LÁSZLÓ,
a lugosi honvéderred tisztikarának szállítója. 5139

Pótlásra és telepítésre kiválóan alkalmas fajtisza

gyökeres
ripária portalis

vesszöt egy és két éves minőségben, bármily mennyiségben szállít 1544

Hámory-Gazdaság
szőlőoltvány-telepe ARAD.

Hogy én azt nem tudtam!!!

hogy hol kell a finom és igen olcsó
TEÁ-t és RUM-ot

vásárolni.

1/4 kiló Carton igen finom császár keverék tea	2.50 kor.
1/4 " " " " " " " "	4.75 "
1/4 literes üveg igen finom „Hungária” rum	1.10 "
1 " " " " " " " "	2.20 "
1/4 " " " " " „Jamaicai” I.	1.80 "
1 " " " " " " " "	3.60 "

Postal megrendelések naponta pontosan elintéztetnek.

VOJTEK és WEISZ
Arad, Andrassy-tér. 701

Mindennemű finom francia illatszerek, hölgyporok, szappanok, kölni-vizek, szájvizek, fogkefék stb. nagyraktára.

Gyermekek és felnőttek által

egyaránt kedvelt legjobb ízű **Hajós-féle Csukamájolaj** most érkezett meg. E fontos és nagy táperejű szer kitünő hatásának bizonyult mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. stb.

Ára egy üvegnek 2 korona. 541

Fagydagaganatok

elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Friglin”

Ára egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

a „MELOGEN”. Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára 421 2 korona.

Kitünő amerikai gummi

a „NITER” 6 darab egy eredeti fémdobozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Arpád

gyógyszertárban ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a szegyházal szemben. —

Ezelőtt Boleszlai Antal

CZERNÓCZKY M. I.

url és női cipész-üzlete 3561

Salacz-utca 2. szám.

Hol mértékutáni rendelések legújabb francia vagy amerikai fazonban, legszebb kivitelben, jutányos áron készíttetnek.

Saját készítményű **czipőraktár**

legújabb divat szerint.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri tisztelettel

Czernóczy M. I.

Első emeleti lakás

az

Andrassy-téren banknak, vagy más intézetnek kiadó.

Bővebbet a kiadóban.

Permetezőjavítások elfogadtatnak

M. kir. szabadalmazott

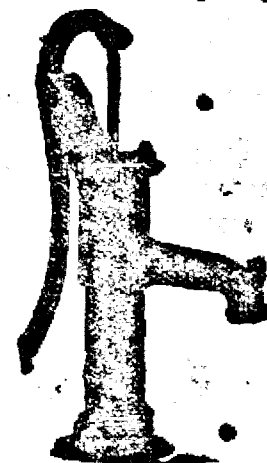
Borszivattyók

és korzá való legjobb minőségű gummosóvek legolcsóbb gyári árakon. A szivattyu-hengerből a bor utolsó cseppje kifolyik, a szőtömnyek, kéjak és egyéb tisztáltságot azonnal továbbították, ezáltal a szivattyu nem romlik, és szor nem ronthatja, a gépezet jó működésűt 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

golyó szelepekkel.

Köszégeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadjak meg a szolgálatot, — a gép működéséért 3 évi jótállás (ingyen javítás) korzá való csomagos egyéges csavarnak és a legjobb minőségű, beállítható gummironcsok kenderesűvel a legolcsóbb áron.

Kutak

komávek csövekkel

a legolcsóbb áron

HÖNIG OTTÓ

M. kir. szabadalmazott tüzi fecskendők és szivattyukészítők. Arad, Rákóczi-u. 27. sz.

Alkalmi vételek

és eladások

Ékszer- és órák

Arad legnagyobb óra- és ékszerboltja

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer János-utca, Minczits-palota

ZálogéculákArany és ezüstérmék, gyémánt és drágakövek tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereztetésnek
TELEFON 433. TELEFON 433

6346—912.

Hirdetmény.

Hivatkozva 4824. 6027—1912. szám alatt a korona értékben való számitás kötelező használata tárgyában kiadott hirdetményre annak kiigazításul közzhírré tesszük, hogy a kérdéses rendeletben idézett törvényes következmények az 1912. évi XXI-ik t. c. 7. §-ban vannak szabályozva és az ezen rendelkezések ellen vétők kihágást követnek el, a mely cselekmény az erre illetékes kir. járásbírók által 20. koronáig terjedhető pénzbüntetéssel tesz büntetve.

Arad, 1912. március 14.

A városi tanács.

Kisebb üzlethelyiség

élénk forgalmi helyen azonnal vagy későbbre felvételik egy budapesti cég részére. Ajánlatok „Előkelő-cég” jel-igére Leopold Gyula hirdetés-irodájába, Budapest, Erzsébet körút 41. kéretnek. 6885

Ne mulassza el!

maelőtt óra- és ékszer-

szükségletét beszeresné
felkeresni vételekény-
: szer nélkül :**Vogel László**

Órák és ékszerész üzlet.

Veszek zálogéculát,
tört aranyat vagy más
tárgyakra beszerélem.

Arad, Weitzer János-u. 6.

Új leányiskola-épület.

!! Építetők figyelmébe !!

STRAKOVITS VILMOS

Építész.

1824

Műszaki irodája A R A D, Szél utca I/B. sz.

Elvállal a legolcsóbb árak mellett az építés terén bármilyen tervezést és költségvetés készítéseket, ugyszintén bármily építkezéseket u. m.: vízi, alacsony és magas építményeket, kő, téglá, vas, és vasbeton hidakat bármily méretben a legmodernebb kivitelben. Készít továbbá bármily műszaki munkákat, becsléseket, leltározásokat stb.

Meghívásra vidékre azonnal saját költségemen kiutazom.

Eladó

egy jókarban levő, négy lóerős gáz-

mótor

Cim a kiadóhivatalban.

Új épület és műlakatos műhely.

Értesítem úgy a helybeli, mint vidéki nagyközönséget, hogy Aradon, Kápolna-utca 26. sz. alatt egy teljesen felszerelt

épület és műlakatos üzletet

rendeztem be. — Elvállalok a legpontosabb kivitelben összes építészeti munkákat u. m.: épület-, vas- és sár-rácsokat, kútvíz-, takaréktűzhelyek, vaskosarak, ajtók, ablakok készítését és javítását. — Hosszabb ideig mint munkavezető külföldön szerzett tapasztalatom alapján módomban áll ez iparágban minden követelménynek a legszakzszerűbben megfelelni. Vidéki munkákat is árkülönbözet nélkül elkészítek. — Költségvetéssel és szakrajzzal készséggel szolgállok. — Szíves pártfogást kér kitűnő tisztelettel:

Deutsch Zsigmond.

Telefon 709. szám.

1723

Telefon 709. szám.

Popper**Testvérek**

áruházában

a
Forray-utcában**Javaszi vásár**

megkezdődött.

Árainkat tessék figyelemmel elolvasni.

Korona árak!

1 mtr francia mosó delain 55 fl.
1 mtr francia gypju delain
remek minták 1-15 fillér.
1 mtr frenche zefir 50 fillér.
1 mtr angol zefir 66 fillér.
1 mtr 120 cm. Grendin minden színben 1-96 fillér.
1 vég vékonyszálu vászon
6 ingre 7.—
1 vég cernakanavász 23 mtr 9-50
6 drb len pohártörő 2.—
6 drb len törülköző 2-50
1 drb tavaszi angol kelme teljes ruhára 5-50
1 selyem alsószoknya 7-50

Kérjük a t. hölgyközönséget hallatlan olcsó árainkról személyesen meggyőződést szerezni.

Vidéki megrendeléseket pontosan, utánvét mellett eszközölünk.

Ha valaki másodszor is egy-
esetű közzétételért Arad 4 fillér,
másodszori közzétételért 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 12. sz.
Kiadóhivatali telefon: 361. sz.
Szerkesztőség: 367. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések postai útvályaon történik — a szerkesztőn a szöveg után — vagy levélbirtokosok. Felhívásnál a hirdetés eszméi szerkesztőhöz küldendő. (Közlönybeli megkezdésért, a jelölt levélben lévő) felvételért az Arad 4 fillér, másodszori közzétételért 8 fillér. A legkisebb hirdetés 20 fillér. A vastagabb betűkkel írtakat a kiadóhivatali munkások jelszavával jelszavuk. Az apró hirdetések előre fizetendőek. A hirdetés a kiadóhivatali hivatalban díjazással megkezdődik. HIRDETÉSEK SZÉP PÉL. 6 ÓRAIG VÉTELEK PÉL.

Ajánlatokban,
melyeket valamely jellege alatt kér-
dnek a kiadóhivatalba, ne tessék
szóbeli okiratokat mellékelni, mert
azok semmiféle felelősséget nem
viselünk. Azokat az ajánlatokat,
melyeket az apróhirdetés megje-
lenésétől számított 4 héten belül
sajátították el nem viss. a kiadóhivatal
megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Szép fogakat

Ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek
és Weiss Dentolin foggermeje. I-5251

„Gentri“

levele van a jelzett helyen. 1816

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és
Weissnál. I-5251

ALKALMAZÁST NYER.

Kár minden percért —

ha irodájában, üzletében alkalma-
zottra van szüksége, azonnal sze-
mélyeztetéshez jut az Aradi Közlöny
hirdetése útján.

Tessék meggyőződni!

Nevelőnő

kerestetik Aradra két elemi iskolai
gyermek önálló tanítására. Aki
zongorát és franciát is oktat,
előnyben részesül. Cim a kiadó-
hivatalban.

Egy elárúsítónő

felvétetik Ingusz I. és Fia könyv-
kereskedésében Arad, Weitzer Já-
nos-utca. 555

Irodista vagy irodistánő

gyakorlattal mielőbb felvétetik.
Ajánlatok „1000“ alatt a lap kiadó-
hivatalába küldendő. 1777

Cipő és uridivat

szakmában teljesen jártas ügyes
segéd azonnali belépésre alkalma-
zást nyer, Koráynál, Szabadság-
tér. 1802

Fiatall, ügyes segéd

felvétetnek. Jelentkezni lehet dél-
ben 12—1 között Kell Maaó
üzletében, Andrassy-tér. 1616

Házvezetőnő vidékre

azonna i belépésre kerestetik. Fő-
zésbeni jártassággal kell bírnia.
Cim a kiadóhivatalban. 1820

KIADO LAKÁS.

Itt az ideje,

ha kiadó lakása van, hogy az Aradi
Közlönyben hirdesse.
Egy próba már sikerrel jár.

4 és 5 szobás

különálló lakás fürdőszobával, má-
jus 1-re, azonkívül raktár- és mű-
helyhelyiség azonnalra kiadó.
Hasszinger-utca 5. 1673

Egy 1-2 emeleti

nagy szalon, egy szoba előszobával,
esetleg mellékhelyiségekkel a vá-
ros központján május elsejétől
augusztus 1-ig olcsón kiadó. Bőveb-
bet Atzél Péter-utca 2. 1. em. 1474

Elegáns butorozott szoba

a Deák-Ferenc-utcában kiadó. Cim
a kiadóban. 1823

Első emeleti

lakás az Andrassy-téren banknak,
vagy más intézetnek május hó
1-ére kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Lakás fertőtlenítést

legolcsóbban, legjobban végezhetl
Vojtek és Weiss fertőtlenítő sze-
relvel. I-5251

INGATLAN.

Sarokház.

Utcára nyíló kisebb bérház, közel
a főtérhez, olcsón eladó. 1738

A város belterületén

nagyobb telek megvételre keres-
tetik. Ajánlatokat „Központban“
jellege alatt a kiadóhivatal továbbít.

Vidéki ingatlan

a melyben éveken át vegyeskeres-
kedés és korlátlan italmérés volt,
előnyös feltételek mellett eladó.
Bővebbet Ehrenfeld Ignác főszer-
nagykereskedőnél Aradon. 1778

Eladó új magánház

15 évig adómentes, modern fel-
szerelésű 4 szobás lakás, fürdő-
szobával és kerttel. Cim a kiadó-
hivatalban. 1019

Ehköltözés miatt

eladó egy ház, mely áll három
3 szobás, három 2 szobás lakás-
ból, továbbá Páloson mástól hold
szőlő teljesen felszerelve. Bőveb-
bet Flórián-utca 14/a. 1826

ALKALMAZÁST KERES.

Pénzt, időt és fáradságot takarít meg

aki alkalmazást keres, ha az
Aradi Közlönyben hirdet.
Egy kísérlet elegendő.

Fiatall gyermektelen

háaspár házmesteri vagy iroda-
szolgái állást keres. Cim a ki-
adóba. 1815

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Még nincs késő,

ha venni, vagy eladni akar, hogy
az Aradi Közlönyben hirdessen.
Az eredmény biztos.

Párisi divatalbum

a legújabb 770 tavaszi színes mo-
del képpel 2. — Blouse Album 120
kor-ért kapható Pichler Sándor
könyv és papirkereskedésében Arad,
Szabadság-tér 1. sz. 2551

Kitűnő hegyi bor

1 liter fehér (uj) 64 fillér, 1 liter
fehér (ó) 72 fillér, 1 liter fehér
(ó) 80 fillér. Kapható Poppé Sán-
dor, Aulich Lajos-utca 8a. Kívá-
natra házhoz szállítom. Levélben
is megrendelhető. 1781

Kéveset használt

matt hálószoba berendezés és egy
gyermek-ágy eladó. Munkácsy Mi-
hály-utca 3. sz. I. 15. 1529

Hintó és szerszám eladó.

Modern, alig használt hintó és
egy pár új szerszám eladó. Herold,
Kisszentmiklós. 1822

Aki használt könyveit

eladni, vagy kitűnő új könyveket
olcsón vásárolni kíván, forduljon
Krausz Paulin könyv- és papirkeres-
kedéséhez, színház épület. Ugyanitt
minden folyóirat, divatlap, Tolnai
világlapja stb. Olcsó üzleti könyvek,
papírkülönlegességek, irodai szerek
jutányos árban kaphatók. 4481

A borvédő

megvédi csapon álló megkezdett
borát ecetesedés, virágzás és min-
denemű borbetegségek ellen. Voj-
tek és Weiss. I-5251

KÖLÖNFÉLE.

Pászka sütésre

privát feleknek bezárólag hétfőig
áll rendelkezésre Löwenstein, Óvár-
utca. 1821

Ha pecsétes a ruhája

csak a „Purinált“ használja. Vojtek
és Weiss-tól. I-5251

Ügyes kárpitós

ajánkozik e szakmába bármely
kárpitós munkák pontos és kitűnő
elvégzésére, egy saját műhelyé-
ben, mint házakhoz is, legolcsóbb
árak mellett. Vidékre árfelemelés
nélkül. Stáhl M., Thököly-tér 7. sz.
1211

Minden ragyog.

ha Raport fémtisztítót használ, Voj-
tek és Weiss-tól. I-5251

Épület és díszmű bádogos

munkákat legjutányosabban készíti
egy helyben, mint vidéken Diamant
Iszó Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán
(Polgári Iskolával szemben.) 2621

Értesítem

a n. é. közönséget, hogy kárpitós
üzletemet Szabadság-tér 10. sz.
alá helyeztem át, hol is elvállalok
mindennemű kárpitós munkákat leg-
jobb kivitelben, legolcsóbb árban
házaknál is. Link Jakab, kárpitós-
mester. 1841

Kopott parket

tükörfényes lesz, ha azt Vojtek és
Weisz parket-pastájával dörzsölli
fel. I-5251

Csillárok,

Villamos felszerelések

legolcsóbban 1822

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (az utca...)

„OLLA“
Kapható:
Török A. és Társa
drogeriájában
ARAD.

Keztyüket

az országos vásár alkalmával árulok a
Szabadság-téren, a lóvasútsin mentén.

Hosszu bőr, fehér és fekete, párja 3 K. 60 f.
Rövid bőr, színes és fehér párja ... 1 K. 80 f.
Rövid szarvasbőr ... 1 K. 80 f.
Rövid I. fekete... 2 K. — f.
Férfi, bőr és szarvasbőr ... 2 K. — f.
Ugyisint nagy választék hosszú és rövid,
selyem, flor és svéd keztyűkben, olcsó árban.

Diamant Miksa

Budapestről VI., Sándor-u. 2.

Saját találmányu szabadalmazott
gipsz-válaszfal
lapjaim

kitűnő formájuk, kötésük, szilárdságuk és könnyűségük miatt fogva minden eddigi gyártmányt felülmúlnak. — Megrendelések gyorsan és pontosan intézettek el. 1831

Virág Kálmán

építési anyagraktára

Arad, Erzsébet királyné körút 59.
Telefonszám 65.

Új szobafestő- és mázoló-műhely!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Arad, E-Választó-utca 56. szám alatt (Kápolna-utca végén)

szobafestő- és mázoló-műhelyt nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat legizlésebb kivitelben, legjutányosabb árakban. Költségvetéssel és mintákkal készítek, díjmentesen szolgállok. — Vidéki munkákat árkülönbség nélkül fogadok el. — Poloskairtást díjtalanul végzek. Szíves megbízásokat kérve, maradok kiváló tisztelettel. 931

Molnár Kálmán.

ARADI (Seelinger) M. A.

uri, női és gyermekcipők raktára

Arad, Salacz-utca 1. sz.

Van szerencsém az igen tisztelt volt rendelőim, vevőim és a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy cipőüzletemben

a mértékutáni megrendelések készítését megkezdtem.

Üzleti elvem a legjobb minőségű anyagból dolgozni, mérsékelt árak mellett.

Készítek amerikai, angol és francia divatkülönlegességeket, ugyszintén fájós lábakra orthopäd gyógycipőket.

Becses pártfogásukat kéri tisztelettel:

ARADI (Seelinger) M. A. SALAC-UTCA 1.

TELEFON 902.

JAVÍTÁSOK ELFOGADTATNAK.

„Gambolier“

engedélyezett

IMPORTÁLT AMERIKAI

ügető mén Record 1.26,
(apja Bingen, Record 1.20)
fedez 100 koronáért. 1617

Ugyanitt eladó több jól behajtott amerikai félvér kocsiló.

Gutzjahr Gazdaság, Arad.

Fischer Testvérek

sodronyszövet, kerítésfonat, szita-árak és acélsodrony-ágybetét készítőik.

Arad, József főherceg-ut 18.

Gyártelep; Kossuth-utca 45. sz.

Telefon 557.

Ajánlják minden e szakmába vágó dolgok állandó nagy raktárát a n. é. közönség szíves figyelmébe, melyek versenyképes olcsó árért kaphatók.

Arjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk. 861

Építetők figyelmébe!

A nagyérdemű közönség tudomására adom, hogy hosszabb távollét után Aradra ismét visszatértem és

építészeti irodámat

újólág üzembe helyeztem. Bárminemű az építészet terén előfordulható új és tározási, átalakítási munkálatokat elvállalok és azokat felelősség terhe mellett készítek. Tervek és költségvetések készítését úgy emeletes mint földszintes házakra elvállalok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

CSOBÁN TIVADAR építész
Arad, Deák Ferenc utca 20.

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN

ARAD.

A TAVASZI ÚJDONSÁGOK

TELJES VÁLASZTÉKBAN MEGÉRKEZTEK. U. M. I.

Angol raglanok,
Női divat felöltők,
Selyem- és Etamine-
köpenyegek,
Leánykabátok,
Gyermekefelöltők,

Angol kosztümök,
Troteur kosztümök,
Gyermekek ruhák,
Divat biusok,
Pongyolák,
Divat aljak.

Gyászruhák és gyászbuzok

Szabott árak!

Telefon 238.